

Slovanski dan v Pittsburghu.

NAD 200 RAZLIČNIH DRUŠTEV V PARADI. — DO 25 TISOČ SLOVANSKIH UDELEŽNIKOV. — STO OKRAŠENIH AVTOMOBILOV. — VELIKANSKI SLOVANSKI SHOD V EXPOSITION HALL. — POZDRAV PREDSEDNIKU WILSONU.

Pittsburgh, Penna., 25. junija. — 25 tisoč Slovanov se je včeraj v veliki paradi pridružil američkemu patriotizmu in svetovni demokraciji.

Med onimi, ki so korakali v paradi, je bilo do 2,000 Slovencev iz Pittsburgha in okolice.

Vsak vdeležnik je nosil majhno zastavico. Videti je pa bilo tudi veliko število večjih zastav. Med temi je bila ena zelo velika, dolga kot kaka velika hiša in katero je nosilo do sto lepo oblečenih in s cvetjem okrašenih mladih deklet.

V paradi je bilo več kot 200 različnih društev in skoro vsakemu na čelu je sviral godba. Videl si več kot sto zastavami okrašenih avtomobilov.

Vsa parada je imela značaj bele, modre in rdeče barve, kar je skupna ameriška, angleška, slovenska, hrvaška in francoska barva.

Bil je krasen prizor, ko je ta nepregledna množica korakala po mestnih ulicah in se je slednjič vstavila pred Exposition dvorano; take prireditve Pittsburgh še ni videl, pa če so tudi Amerikanci kaj vpriporili.

Musie Hall v Exposition poslopju je bila polna. Po stenah so visele velike zastave in veličasten je bil prizor, kadar so med govori mahali nad glavami z malimi zastavicami; kot morje je valovila bela, modra in rdeča barva po dvorani.

Svojo vdeležbo sta obljubila tajnik notranjih zadev, Lane, in governor države Pennsylvanije, Brumbaugh. — Oba sta v zadnjem trenutku sporečila, da se zaradi nujnega opravljanja ne moreta vdeležiti te prireditve.

Zborovanje je otvoril Albert Mamatey, predsednik narodnih slovenskih društev Združenih držav.

Govoril je sledeče:

— To je slovenski dan za Pittsburgh in okolico. — Zbrali smo se, da izrazimo lojalnost napram deželi, ki nas je sprejela, in da se posvetimo principom, na katerih slovi ta dežela.

Nemogoče je povedati, koliko smo dolžni Slovani — Ameriki. Vidim različne slovenske narode združene v harmoniji, to je, kar nas veže, za kar dolgujemo ljubezen naši adoptivni deželi.

Slovenske barve so iste kot Združenih držav: bela, modra, rdeča. Toda ameriška zastava ima tudi zvezde, kar pomeni — upanje. Ta veličastna zastava še nikdar ni poznala poraza in vrjamo, da tudi zdaj ne bo premagana.

Premagana ne more biti, kajti dežela, katere znak je ta zastava, je predstavljateljica vseh narodov.

Po tem govoru so vsi navzoči peli pesem "America". Ljudstvo je vstalo in mahalo z zastavami.

Nato je stopil na govorniški oder pittsburghski župan Jos. G. Armstrong in govoril:

— Tukaj smo vsi Amerikanci. Spominjam se časa, le nekaj let je od tedaj, ko je bila le mala peščica vašega naroda v Pittsburghu. Toda čudovita je armada, katero vidim danes.

Ta narod kaže velikega duha človeštva in željo za svobodo in demokracijo.

Predstavljam si Georgea Washingtona, očeta te velike republike, in Abrahama Lincoln, ki se je boril, da jo je ohranil, in gledam z zadovoljstvom na to zbrano množico.

In temu narodu nima pravice gospodariti noben car in noben kralj! —

Nato je rusko pevsko društvo zapelo rusko pesem. Sodnik Buffington je pozdravil navzoče s sledečimi besedami:

— Danes je velika doba v zgodovini slovenskih narodov. Nikdar v zgodovini tega velikega plemena ni bilo toliko zbranega ljudstva kot danes. Nikdar še ni bil moč tako sestanek.

Res je, da so bila že zborovanja v večjem številu, toda, kar je velikega pomena za Slovanstvo, nikdar še ni bilo zbranih naenkrat toliko društev in različnih strank pri skupnem slovenskem zborovanju kot danes.

Bile so sanje o Vse-Slovanstvu; vsi ste hrepeneli po tem; toda danes vidimo prvič v slovenskem življenju, da postanejo sanje in prerokbe — dejstvo! —

V kratkem nagovoru je senator Kline pozval, da s trikratnim klicem pozdravijo predsednika Wilsona. Vsi so se z glasnimi klici odzvali temu pozivu in so mahali z zastavami.

Predno so se razšli, so še izrazili svojo lojalnost napram Združenim državam in izjavili, da so pripravljeni bojevati se za deželo.

Med zborovanjem se je nabiralo za ameriški Rdeči križ.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Mehika.

Mexico City, 25. junija. — Zelo mnogo je pripomogla knjiga, katero je spisal mornariški inženir Miguel Rebolledo, k temu, da narašča v Mehiki razpoloženje, da se prekinejo diplomatske zveze z Nemčijo. Pisatelj pravi, da se mora Mehiko pridružiti Združenim državam, ki so šle v vojno proti Nemčiji.

Knjigo zelo berejo po vsej deželi in izobraženi Mehikanci jo odobrujejo.

Rebolledo pravi, da bi zveza z Nemčijo in vojna z Združenimi državami pomenila smrtno obsodbo za Mehiko. Po njegovem mnenju, Mehiko ne more ostati več nevtralna, kajti tekom časa lahko Nemčija stori v Mehiki nekaj, za kar bi bila Mehiko odgovorna in kar bi bilo nasprotno Združenim državam.

Rebolledo pravi, da je potrebno, da se odpokličejo čete, ki so nastanjene na meji Združenih držav, odpraviti se mora nepotrebno patroliranje ameriških bojnih ladij v Mehikem zalivu, kjer gledajo za nemške podmorske čolne ter pazi jo na to, da dobivajo Združene države in zavezniki dovolj petroleja.

Mehika mora napram Združenim državam odobriti postopanje ostalih latinskih republik v Južni Ameriki.

Mehika bi imela od zveze z Zdr. državami največje koristi, njena neodvisnost bi bila zagotovljena, posebno še, ker je predsednik Wilson v svoji proklamaciji garantiral pravice vsem narodom, velikim in majhnim. V zvezi z Združenimi državami Mehiki ne bo težko dobiti večje pomoči, da uredi svoje finance.

— Ne smemo pozabiti — pravi Rebolledo, — da je Nemčija dala Huerti ladjo, na kateri je pobegnil in se ognil zasluženim kazni. Nemčija je tudi Huertu podarila, da bi zopet prišel protirevolucije v Mehiki, kar pa so prečile Združene države. Nemčija pa sedaj hlini Mehiki prijateljstvo, samo, da bi nasčuvala Mehiko proti Združenim državam; — kar pa bi bilo samo Nemčiji v korist in ne oziraje se na usodo Mehike, ako bi prišla tako nespartmetno dejanje.

Rebolledo tudi pravi, da bi Angleška vsled prijateljstva z Zdr. državami odstopila Ameriki Belize, kar bi pa Amerika lahko zamejala za Clippertonske otoke, ki so za Združene države velike strateške važnosti, Belize pa je zopet velike važnosti za Mehiko.

Venizelos v Atenah.

Paris, 26. junija. — Havas agentura poroča iz Aten, da je Venizelos, katerega je poklical kralj Aleksander, da sestavi ministristvo, prišel včeraj v Atene in ga bo danes sprejel kralj.

London, 26. junija. — Iz Aten se poroča, da kakorhitro se bo sestel parlament, bo Venizelos predlagal poslancem, da se naj Grška pridruži zaveznikom. Nikakor pa ne namerava oboževati naroda proti njegovi volji. Najbrže bo šel po deželi na agitacijsko potovanje in bo narodu razložil, da ima Grška interese samo na strani zaveznikov. Ako bo to potovanje imelo zaželeni uspeh, bo mogel v treh mesecih mobilizirati celo grško vojsko.

Včeraj je prišlo neko poročilo, da so francoske čete prišle v Atene in da so zasedle nekatere kraje v mestu.

Po mestu so priredili Gunariovi prištai demonstracije in francoske čete so šle v mesto, da vzdržujejo mir.

Žrtve srabskega napada na London.
London, 26. junija. — Uradno poročilo naznana, da je bilo pri srabskem napadu na London 13. junija ubitih 91 mož, 24 žensk in 42 otrok. Ranjenih pa je 220 moških, 230 žensk in 100 otrok.

Smrt angleške pilotke.
London, Anglija, 26. junija. — Tukaj je umrla v starosti 93 let nevelička Katarina Sarah McQuaid.

Prohibicija.

Senat je prišel z bojem, da ohrani pivo in lahka vina proti sklepom poslanske zbornice.

Washington, D. C., 26. junija. — Senatni komitej za meddržavno trgovino je prišel danes z raziskovanji glede visokih cen ter posvetil dosti pozornosti premoži ter vprašanju železniškega prevoza, ki je tesno zvezano s cenami in dobavo.

Ta delavnost komiteja se popolnoma razlikuje od predloge za kontrolo živil, o kateri se razpravlja sedaj v senatu, vendar pa kaže resnost položaja ter potrebo pomoči s posredovanjem vladne avtoritete.

V istem času je izročil poljedelski komitej senatu Leverjevo živilsko predlogo, katero je že sprejela poslanska zbornica. Dodal pa ji je še par amandmentov. Več teh amandmentov se tika jasnosti v določbah, dočim so drugi koncesije, s katerimi se hoče pomiriti par senatorjev, ki so proti gotovim določbam.

Hišna predloga določa le kontrolo in regulacijo prodaje in uporabe živil in kuriva. Komitej pa je dodal jeklo, železo, premog, petrolej in vse njegove produkte, aluminij, platin, svinec, baker, cink, bombaž, poljedelsko orodje in obleko k predmetom, glede katerih se podeljuje vladi kontrolo.

S sprejemom takih določb bi se zadalo velik udarec vsem dobičakarjem proizvajalcem, spekulantom in drugim, ki hočejo izrabiti sedanjo silo časa. Dvomljivo je, da bi se sprejelo take radikalne določbe, kajti celi viharji protestov bodo prišli s strani izdelovalcev, premožnih baronov ter sadilcev bombaža.

Za trenutek pa je prohibicijsko vprašanje največje važnosti. Tako Washington kot cela dežela sta neizmerno zainteresirana pri amandmentu, katerega se je vrnilo v poslanski zbornici v živilsko predlogo. Senat bo središče viharja v debati glede tega vprašanja ter bo vpriporjen končni poskus doseči kompromis, s katerim se bo preprečilo splošno "sušo", a kljub temu odpravilo precej nepotrebnega pijančevanja.

Najbrž bo predlagana modifikirana oblika prohibicije, s katero se bo preprečevalo izdelovanje žganja iz te ali one vrste žita. Najbrž pa bo dovoljena poraba 250,000,000 galon žganja, ki se nahaja še sedaj v zalogi in sicer radi davkov, katere bodo dobili tem potom. Skoro gotovo pa bo dovoljeno izdelovanje piva in lahkega vina. Ta pa seveda ne bo ugajalo navdušenim prohibicionistom.

Kriza na Španskem.

Madrid, Španija, 26. junija. — Španska vlada je zopet sklenila suspendirati vse ustavne garantije. Ministrski predsednik Dato je odšel v palačo, kjer je zahteval od kralja, naj podpiše tozadevni razglas.

Kabinet je utemeljil svoje stališče s sledečimi razlogi: Iz vseh okrajev Španije prihajajo poročila, da se je veliko uglednih oseb pridružil revolucionarnemu gibanju. Po nekaterih mestih so se vršili tudi veliki nemiri. — Vseled tega je potrebno suspendirati vse ustavne garantije. Grof Ramonoes je naznanil predsedniku senata, da je odstopil voditelj liberalne stranke.

Pošiljatelj denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo nič več denar za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izpolnjujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasedeni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pisno vojnega ujejtika, ker nam stem pomagata sestaviti pravilni naslčv.

TVRDKA FRANK SAKSER

33 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Razna bojišča.

Francoska fronta.

London, Anglija, 26. junija. — Kanadske čete so v neposredni bližini Lensa, ki je že v razvalinah. Francozi pa so obnovili veliko ofenzivo ob Aisni. General Petain poroča o naskoku nemških postojank na celi črti. Vjeli so 300 Nemcev. — Silno bombardiranje med Craonne in Cerny pomeni, da so operacije namenjene proti močni nemški trdnjavi Laon.

Lens bo kmalu padel. Angleži si zavzeli La Coulette, ki je samo eno miljo od Lensa. Nemci si zelo prizadevajo, da bi rešili Lens. — Pokrajino so poplavlili od Avion do Lensa. Vodo so napeljali iz Souches. Za vsako steno se nahaja ena nemška strojna puška in poljska artilerija je pripravljena na odločilen napad.

Pariz, Francija, 26. junija. — Po kratkem bombardiranju so naše čete izvršile uspešen napad na verozapadno od Hurtebise. V nekaj trenutkih so bile prve nemške črte v naših rokah. Protinapad so odbili. Nemci so zopet bombardirali pokrajino ob Rheimsu.

Laško bojišče.

Rim, Italija, 26. junija. — Včeraj so se obnovili boji na planoti Asiago. Skozi vsa noč so se naše čete upirale avstrijskemu prizadevanju, da bi zopet zavzeli izgubljeno ozemlje na gori Ortigara. — Bilo je mnogo napadov in protinapadov. Na Krasi so naše čete nekoliko napredovale pri Vršiču.

Ponoči so naši zrakoplovi bombardirali vojaške naprave pri Nabrezini in Proseku. Vsi so se vrnili.

Boji na Ruskem.

Berlin, Nemčija, 26. junija. — Jugozapadno od Lucka, in med Stripo ter Dnjestrom se boji nadaljujejo. Ruske napadalne čete smo na več krajih odpodili.

Rootova komisija.

Ameriška komisija je odpotovala v Petrograd. — Člani komisije so zadovoljni s položajem.

Petrograd, Rusija, 24. junija. — (Zakasnelo poročilo). — Ameriška komisija pod Rootovim načelstvom je odpotovala iz Moskve v Petrograd. V Moskvi so se komisarij posvetovali z raznimi industrijalci in politikci. Posvetovanja so izpadla nad vse pričakovane ugodno. Root je izjavil da je s sedanjim položajem na Ruskem popolnoma zadovoljen.

Delavstvo in vojaštvo podpira v vseh ozirih provizorično vlado.

— Razmere v Moskvi so me zelo navdušile — je rekel Root. — Vsi ljudje s katerimi sem govoril, so pripravljeni po svojih močeh pomagati deželi, da bo prestala sedanje težkote in da bodo zopet zavladale normalne razmere.

Petrograd, Rusija, 25. junija. — Socialist Charles Edward Russel, član ameriške komisije je danes govoril pred kongresom delavskih in vojaških delegatov.

Na dolgo in široko je razpravljaj, zakaj so se Združene države vdeležile vojne.

Ob koncu svojega govora je izjavil, da se Združene države same zategadelj bore, ker je ogrožena svetovna demokracija.

Root je imel v Moskvi vsega skupaj šest govorov. Kamorkoli je prišel, so ga navdušeno pozdravljali.

RUSKA ARMADA.

"WORLDVOY" DOPISNIK JE OBISKAL RUSKE ARMADA. — NAŠEL JIH JE PRIPRAVLJENE ZA BOJ. — DISCIPLINA JE DOBRA. — PRESKRBA Z OROŽJEM POPOLNA. — VSEPOVSOD SO NEMŠKI AGITATORJI. — NIMAJO VEČ VPLIVA.

Petrograd, 26. junija. — Rusija je zdaj na fronti spsobna za boj. Ruska armada je pred tedni razmotrivala in razpravljala vse podrobnosti o bojih; toda zdaj je to minulo.

Zadej za fronto, kjer se nahajajo milijoni vojakov, se še vedno debatira, toda vojaki na fronti žele obnoviti bojevanje.

"Worldvoy" dopisnik je skozi 18 dni imel priliko obiskati vse kraje na ruski fronti, kamor je spremljal belgijske socialiste pod vodstvom belgijskega ministra, Emile Vandervelde in predsednika mednarodnih socialistov.

Ta družba je prevzela več sto milj ob fronti, imela je več posvetovanj in je vživala simpatije med častniki in moštvom.

Iz Petrograda so šli potrtega srca, ker so se bali, da je ruska armada demoralizirana, toda skazalo se je, da se vojaki v zakopih zavedajo, zakaj se morajo bojevati in — disciplina je bila nezlomljena.

Pobratimstvo je popolnoma prenehalo in so se na nekaterih krajih že pričele sovražnosti.

Ruska armada je sedaj popolnoma preskrbljena z vsem vojnim materijalom. Rusko vojaštvo je željno končati vojno z zmago.

Navzlic vojnemu preobratu bo ruska armada v kratkem pričela splošno in močno ofenzivo.

Emile Vandervelde je imel ob celi fronti velik vpliv. Šel je vedno tja, kjer so bile razmere najbolj žalostne.

V Galiciji, kjer je več kot milijon vojaštva, samo ena divizija ni hotela izpolniti povelj. Diviziji so dovolili počitek, toda nekaj mož je odšlo z veliko odločnostjo nazaj v zakope. Vzeli so s seboj proviantne vozove in so pustili upornike svoji usodi brez hrane.

Skoro vsi so se potem vrnili svojim polkom, le tisoč jih je vstrajalo pri neposlušnosti; te pa so poslali domov. Zdaj je ta divizija ena najboljših.

Nekega dne so priredili belgijski socialisti veliko socialistično zborovanje tik za fronto. Rusko vojski so vprašali, ako bodo na stockholmskem kongresu zastopani vsi socialisti celega sveta.

Vandervelde je pojasnil vojakom, da bi ta kongres prinesel dobiček samo centralnim državam, Nemčiji in Avstriji, in je poudarjal, da se more rešiti svoboda Rusije in socializma samo tedaj, ako je premagana nemška in avstrijska avtokracija.

Zborovanje je imelo velik uspeh in vojaki so z glasnimi klici pozdravljali poslanstvo, ko je odhajalo.

Največji uspeh pa je imelo zborovanje, pri katerem je cel kor postal potom Vandervelda predsedniku Wilsonu pozdrav. Temu ruskemu koru poveljujeta generala Brusilov in Guter.

Na celi 400 mil dolgi fronti se je opazilo, da revolucija ni povzročila v armadi veliko izprememb. Težave med častniki in vojaki so bile zlahka odpravljene.

Najbolj resen je bil položaj en mesec po revoluciji, ko so se pričele govorice o miru. Lenin je imel v svojem listu "Pravda" mnogo vpliva med vojaštvom in je bila disciplina nekoliko omajana, toda obisk vojnega ministra Kerenskija je to popravil.

Radikalne agente je najti še vsepovsod, toda vojaki sami jim nasprotujejo. Ti ekstremisti so se vedno izogibali belgijskega poslanstva in se niso upali priti s socialisti v dotiko.

Premišljeno so hoteli izpodkopati moralo v ruski armadi in pomagati Nemčiji. Vojaki so pripovedovali, da so bila skladišča polna uniformiranih mož, katerih ni nikdo poznal in so govorili o miru ter hoteli zasejati dvom o Angliji, Franciji in Združenih državah.

Toda obisk, kakor belgijski, je dosegel svoj cilj.

Rumunska namerava dati židom državljansko pravico, deloma na pritisk demokratične Rusije, deloma pa zato, ker upa, da bo lažje dobila avstrijske kraje, kjer so nastanjeni Rumuni in kjer je mnogo židov.

Ruski vpliv na Rumunijo raste.

To so dosegle ruske čete, ki so zastavile ves svoj vpliv v to, da demokratizirajo Rumunsko.

Sklicalo se je tudi zborovanje, na katerem se bo razpravljalo o agrarnih vprašanjih in o razdelitvi veleposestev.

Združene države bodo veliko pripomogle, da se poleže nesporazumljenje med Rumuni in židi. Vsi državniki so mnenja, da je potrebno, da se dovoli židom rumunsko državljanstvo.

Petrograd, Rusija, 26. julija.

Vaeruskij kongres delavske in vojaške stranke je danes prenehal s svojimi sejami, ker bodo poskušali člani kongresa z direktnimi pozivi in posredovanjem končati delavske nemire v Petrogradu.

Člani kongresa primavajo, da je situacija precej kritična.

Stuermerjev sin se je umrl.

Petrograd, Rusija, 26. junija. — Sin bivšega ruskega ministrskega predsednika Stuermera, se je umrl. V Kijevu so ga aretirali zaradi pijanosti in ga odvedli v zapor. Ko se je iztrezil, je bil valed tega dogodka tako potr, da si je pogl kroglo v glavo.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSEP, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

En celo leto vsja list za Ameriko	Za celo leto za mesto New York \$5.00
In Canada..... \$3.50	Za pol leta za mesto New York... 3.00
En pol leta..... 2.00	Za četrt leta za mesto New York 1.50
En četrt leta..... 1.00	Za inozemstvo za celo leto..... 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in oznaki se ne prištevajo.
Denar naj se blagoviti pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prelože bivalno
naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam navedite ta naslov:

"GLAS NARODA"

52 Cortlandt St.

Telephone: 2876 Cortlandt.

New York City.

Ruska revolucija in Rumunska.

Pred par dnevi je bilo čitati v vseh listih izjavo generala Iliescu glede vzrokov rumunskega poraza. (Tudi naš list je prinesel to zadevno izjavo. Op. uredn.) Neznana razpustitev rumunskega parlamenta pa da sedaj sklepata na čudno razpoloženje odgovornih krogov na Rumunskem. V resnici je videti, da je sedanjí moment, pri katerem je dospela Rusija do svoje največje važnosti, ustvaril tudi na Rumunskem prav posebno situacijo.

Vsak se spominja, da se je izvršila rumunska vojna napoved, sicer nepričakovano, a vendar v trenutku, ko ni bilo zanjo nikakrge materijalne poudarila, ampak nikake primerne prilike. Očividno rumunski glasovi so sicer znali naslikati utis, da so natančno premislili datum vojne napovedi, a kljub temu je ostala nepojasnjena še cela vrsta prikazni, o katerih je vedel poznavalec položaja, da niso v redu. Za motivacije vojne napovedi je bila nekoliko nejasna in še bolj pa poskus v zadnji minuti, da se doseže sporazum z Bolgarsko, ki je sploh igrala v rumunski situaciji precej veliko vlogo. Ko je sledil nato poraz na Sedmogorski ter cela vrsta drugih rumunskih porazov, je stal ves svet pred uganko:

Kako je bila taka situacija možna, ko je rumunska vlada vendar napovedala vojno ob določenem času ter morala biti vsled tega pripravljena na vse eventualitete, kot se je tudi glasilo v prvotnem sporočilu rumunske vlade?

Pripomniti je treba, da je vojna napoved Rumunske presenetila tudi njenega istočnega sosedo, ki se je vedel proti njej precej hladno, kot so se vedli zavezniški sploh tudi pozneje, ko so je razpravljali v listih vzroke, zakaj se ni prišlo Rumunski na pomoč.

Vse te temne točke v rumunski intervenciji pa se je sedaj nenadoma pojasnilo. Dogodki v Rusiji so odprli usta ne le Rusom samim, temveč tudi Rumunom, in izvedli smo, kar smo slutili že devno:

Nekaj je bilo gniliga v celnem nastopu Rumunske in v nepremišljeni hitrosti, s katero se je rumunska vlada odločila za vojno. Razkritja prejšnjega rumunskega načelnika generalnega štaba ter osebnega prijatelja ministrskega predsednika Bratianu in kralja se na čudovit način slagajo z izjavami bivšega rumunskega poslanika v Berlinu, Aleksandra Beldimana, iz teh razkritij izveemo, da je morala Rumunska napovedati vojno proti svojemu holjšemu prepričanju in da njenih načrtov niso vpoštevali ruski mogotci, ki so imeli pri tem glavno besedo. Pomoč Rusov je bila od prvega početka pa do konca naravnost smešno majhna ter je porabil Stuermer Rumunsko kot neke vrste poskušnega zajčika, da preiskusi med centralnih zavezniškov tor vidi, če je njih odpor še dosti močan. Pri tem se je tudi izvedelo, da je oficijelna Rusija pustila Rumunsko popolnoma na nejasnem glede namenov Bolgarske, katero se je vpoštevalo le kot malenkostnega nasprotnika, dočim je bila Rumunska popolnoma nepriljavljena boriti se proti močnejši ter tehnično prevladujočemu nasprotniku, ki je bil že

izurjen v boju ter imel za seboj lepe izkušnje. Municije je primanjkovalo že v prvih tednih vojne in nastala je situacija, ki je bila sliena situaciji turskih čet v balkanski vojni. K temu je treba še prišteti bojno razpoloženje ruskih vojakov, ki so bili izročeni gotovi pogubi, ter razpoloženje rumunskih čet, ki niso vedele, za kaj pravzaprav gre. Stvar je prišla nekoliko prepozno. Vsled razmer, ki so se razvile sedaj v Rusiji, ni mogoče, da bi se Rumunski povrnili zrtve, katere je doprinele v tej vojni. Popolnoma s seboj zapostavljena Rusija se ne more brigati sedaj za interese Rumunske, v kolikor ne pridejo v poštev splošne vojaške potrebe. Če pa hoče Rusija v resnici izvesti princip, katerega je proglasila, da ne bo namreč nikakih osvojitve, potem izginja vojni cilj Rumunske v sinje daljave.

Vse te okoliščine so pripomogle k temu, da je postal položaj mednarodnih oseb v Rumunski izvanredno težak. Rumunski politiki se morajo zagovarjati pred lastno deželo glede dejstva, da so v nepravilnem času in brez pravega premisleka pahnili deželo v vojno, ki je prišla dosedaj neizmerne žrtve in razočaranja ter ogrozila bodočnost dežele glede teritorialne integritete. Vsled tega so se zavrili v zbornice in Jassy prizori, ki niso posebno razveseljivi in ki so se končali z velikim ogorčenjem proti vladajočim ministrom. Mogoče je še, da ne bo ostalo pri tem in da bo moral Bratianu zapustiti svoje mesto kljub dejstvu, da bi ostal na njem v službi, da je izvajala Rumunska zmagov. Zavezniki Rumunske se bodo gotovo zavzeli zanj, a nevolja naroda se bo prav gotovo obrnila proti onim, ki so ga spravili v sedanjno nesrečo. Prva žrtve ruske revolucije je Rumunska in njene najbolj liberalni ter dalekovidni ministri Bratianu. Razvoj časa pa bo prinesel še drugih razočaranj, o katerih sedaj niti ne sanjamo.

V Rumunski sami je treba rešiti še veliko sovražnih in narodno-gospodarskih vprašanj, ki so ostala v ozadju v prejšnjem času. Ko bodo rešena ta, bo morda prišla Rumunska na stališče, ki ga zavzemajo druge evropske dežele.

V Rumunski sami je treba rešiti še veliko sovražnih in narodno-gospodarskih vprašanj, ki so ostala v ozadju v prejšnjem času. Ko bodo rešena ta, bo morda prišla Rumunska na stališče, ki ga zavzemajo druge evropske dežele.

LISTNICA UREDNIŠTVA.
M. O., Somerset, Colo. — Dotična rastlina se imenuje Aloe succutrina.

VABILO NA VESELICO,
ki jo priredi
Slovansko izobraževalno društvo
"VIHAR"

v torek dne 3. julija
v lastnem domu v Dunlo, Pa.
Pričetek ob 6. uri zvečer.
Vstopnina za moške 50¢, dame so
vstopnine proste.

Pričetek plesa bo ob 6. uri in ob 8. uri pa zapoje pevski odsek: "Mi ustajamo" in "Socialistično korošnico". Za tem nastopi govornik Etbin Kristan iz Chicago. Cenjeno obhvalno iz okolice se rjudo vabi, da se te veselice volnoštevilno vdeležijo. Lepa prilika se nudi onemu, ki želi slišati izvrstnega govornika. Za točno postrežbo bo skrbel Odbor.
(27-28-6)

Petrograjske palače.

Katarina II., ženska, koje sree je bilo prav tako široko kot ruska narava sploh, ni nikakor štela, kadar je bilo treba odškodovati njene ljubimce ali uspešne voditelje v vojnah. Če pa je bil človek, kot Potemkin, vse v eni osebi, potem je debela carica razmetavala z obema rokama. Za njega je nameravala ustanoviti kraljestvo in a krona, katero nosi sedaj hohenzollernski Ferdinand, dasiravno odstavljena, ni stala do bro čelu Potemkina. Da se potolaži, je dobil od matinske Jekaterine naenkrat zemljišča, ki bi pomenila v srednji Evropi celo kraljestvo in z njim tudi "duše", da bi obdelovale to zemljišče.

V Petrogradu pa mu je dala zgraditi carica od najboljšega ruskega arhitekta Stavrova palačo, ki ni bila dosti manjša od carske, a prav gotovo bolj udobna in prijazna. V bližini odločnega Smolnik-samostana, kjer se zavije reka Neva, je zrasla za kneza Potemkina hiša, obdana od vrta, za katero bi ga zavidalo marsikatero evropsko velenestvo. Knez, ki je postal znan po Evropi vsled čina, katerega najbrž sploh ni storil, ni bil več tako mlad, ko se je pričel z zgradbo. Šlo mu pa je kot perzijskim kraljem, ki ne smejo po starem običaju stanovati v palači svojih očetov. Svoj sijajni sedež hočejo kolikor mogoče hitro zasedeti. Stavrov je moral radigate hiteti. Velikanska stavba, ki je v svojih glavnih delih enonastropna ter predstavlja na zmagovito impozantno maso, je bila na hitro zgrajena iz slabo pečenih opek in prebarvana z belo barvo. Temu nasproti pa so bile v notranjosti dvorane kot jih ima komaj kak kraljevski grad. Notri se nahajala okrogla dvorana, dolga galerija, ki spominja na srednjeveške katedrale, ter oranžerija, ki je bila dosti velika, da se je pozneje sestel v njej parlament. Knez je imel le par let v lasti svojo Tavriško palačo, v kateri je vprižarjal veliko mišnih veselje kmečkega značaja, ki je bil sploh znak tedanjega ruskega dvora. Nato je umrl, in sicer tekem prvih tulumov francoske revolucije, ki so prestrašili staro Evropo. Njegova prazna palača je zopet postala last carice, ki je ustanovila v njej z velikansko ironijo pobožen institut za gospodične ter sirotišnico.

Idilična pokrajina krog Potemkinove palače se je tekem 19. stoletja napolnila z vojašnicami, skladišči itd. Slabo znan del predmestja je požrl celo del krasnega vrta. Pobožne gospodične pa tudi niso držale palače v dobrem stanju. Omet je pričel odpadati in tramovi strehe so pričeli gniti. Ta polovična podrtja, ki je ležala sredi slaboglasnega predmestja, se je zdela sedaj odstavljenu carju dosti dobra, da jo je ponudil prvemu parlamentu svoje države. Izpraznilo se je dobrodelni zavod, zamazalo pokvarjene škatule, položilo po tleh rdeče preproge ter postavilo v še vedno krasne dvorane vednozeleno drevnato ter se sedela za poslanece. Na steno, nad predsedniškim stolom, pa se je obosilo srednje veliko sliko carja vseh Rusov. Hiša ruskega parlamenta je bila gotova. Ne ve se, kaj je pomenilo, da se je kmalu pozneje podrl strop v dvorani, a na srečo sredi noči, ko ni bilo nikogar v dvorani. Strop se je na hitro zopet popravilo, očistilo podobno carja ter daljo poslanec nove in bolj elegantne stole.

Deset let in še več se je zbirala ruska Duma v tej dvorani ter videti je bilo prizore in slišati obtožbe kot jih ni slišal še noben parlament izza leta 1793. Ko pa je bila nekega dne napolnjena mra ter je divjel po predmestju upor, se je sklenilo v tej dvorani, da se odstavi carja. Ojnjato sliko vladarja pa se je vrglo med staro šaro. Na legentne stole pa so sedli ljudje v zamazanih škornjih in debelih bluzah. Bili so delavci in vojaki. V Jekaterinski dvorani je pozdravil predsednik Dume, Rodzianko, ta velikan s tilmikom kot bik, dolge vrage Preobraženskega polka kot zastopnike ljudske suverenitete. Povsod naskrog, na rdečih preprohah in po vrta pa se je nagromadilo plen, neizmeren plen, katerega je prinesla vstaska masa iz arzenalov in palač stare vlade na ta prostor. V nekem mišnem paviljonu iste palače sede sedaj ministri stare vlade kot jetniki. Hiša kneza Potemkina je kmalu postala hiša stranskega

parlamenta, penečega se, nemirnega zborovanja, docim se je stara Duma izselila v osvojene palače in prostore prejšnjih gospodarjev.

V Mazijski palači zbirajo revoliucijski komiteji. Tukaj je tudi imela vlada Nikolaja II. svoje zadnje seje in tukaj je sprejela predsednika Dume, ki je v spremstvu vstajških vojakov sporočil ministrom, da se hoče v Tavriški palači odstaviti carja. Eno aro pomejše so prestrašeni dostojanstveniki že zapustili palačo, koje edina znamenitost je neka moderna slika. Sredi mesta, nasproti velikanski Izakovi katedrali, na dolgo razlekomeno trgu, je pustil Nikolaj I. zgraditi palačo za svojo hčer v onem slogu birokratske fantazije, katerega se je prej imenovalo italijansko renesanco. Stopnjice so bile složne, dvorane visoke, a kljub temu vlada mučna enoličnost. Le pogled na Izakov trg je izvanredno lep. Nihče ga ni mogel več obdnevovati kot odsvoljeni ministri, generali in drugi dostojanstveniki, katere se je zbiralo v državni svet. Tako je prišla ta palača v posest te znamenite organizacije, ko je hči carja ni mogla več rabiti. Ko je prišla ta organizacija vsled nepojasnjene vzroka zopet do veljave ter se jo je napravilo senatom ljudskega zastopstva, tedaj se je pričelo v tej palači novo življenje. Tam se je vse lepe postave, katere se je sprejelo v Tavriški palači, neusmiljeno masakriralo in v kot postavljeni so si včasih dovolili veselje praviti aktivnim ministrom stvari, ki so jim bile bolj neprijetne kot slovesne obtožnice v državni Dumi. Ekscelence državnega sveta so namreč vedele za posameznosti, ki morejo biti znane človeku le v slučaju, da je celo svoje življenje preživel v dvorskem šepetu in intrigah državnih uradov. Javnost pa je prišla ob takih govorih na svoje stroške. Pri večini sej pa so se člani državnega sveta zadovoljili s tem, da so obduovali veliko sliko Ilije Rjepina, ki predstavlja sejo državnega sveta iz leta 1901 in na kateri je videti vse zlate zapone in ovratnike gospodov, velikanske pleše in obraze. Par značilnih glav je tudi ovekovečenih na tej sliki, predvsem ona odurnega grofa Witte-ja.

Na Nikolaja I., omejenega fanatika absolutizma, spominja tudi Zimska palača, največje kameno poveljevanje carstva. Fasade so delo Italijana Rastrelli-ja. ki je gradil za veliko Jekaterino. Stara palača pa je krog leta 1830 izgorela in Nikolaj I. jo je pustil z velikansko naglico zopet zgraditi, ker ni mogel prenesti misli, da bi stanoval v drugi hiši kot največji in najvišji v krogu številnih vladnih poslopij, ki se zbirajo v dotični okolici.

Notranjost Zimske palače je dal Nikolaj I. popraviti v istem slogu. Velikanske dvorane so mirle in neprijetne, delo epigonov brez vsake fantazije, ki so razumeli celi slog le kot posplošeno dolgočasnost.

Le ena izmed velikih palač Petrogradu sega nazaj v dobo ustanovitve tega mesta. Ta palača je admiraltetno poslopje. Peter Veliki jo je pustil zgraditi iz lesa, ker se mu je mudilo dogotoviti to poslopje za svojo mlado mornarico. Pomejše pa so to palačo izvedli v kamenu najboljši ruski arhitekti ter predstavlja velikansko stavbo, ki je široka 420 metrov ter stoji ob Nevi. Na vrhu palače je zapaziti precej čuden slati stolpč, ki spominja na ljubezen Petra Velikega do Holandcev. Rumeno polbarvana hiša je doživela obe prvi revoluciji, ki so jih je skušalo vprizoriti v Petrogradu. Leta 1905 je uporabila vlada admiraltetno poslopje kot zadnji branik svoje moči. Povsod so bile postavljene strojne puške, ki so branile dostop do važnejših točk.

V sedanjí revoluciji je vihrala na tem poslopju zadnja zastava Romanovcev, a tudi ta se je morala umakniti rdeči zastavi revolucije. Tako je padel zadnji branik absolutizma.

Čutili močan potres.

Cleveland, O., 26. junija. — Seizmograf v kolegiju sv. Ignacija je zaznamoval močan potres, ki je moral biti v daljavi štiri do pet tisoč milj. Domnevajo, da je bil potres v Čilu.

Najmrzlejša zima.

Za sednjo Evropo je bila pač najbolj mrzla zima ona v l. 1709. Soglasno s precej fantastičnimi izjavami nemškega naravoslovca Schuberta je takrat zmrznilo ne le na prostem morju in na cestah veliko ljudi, temveč celo v ulicah mesta in v stanovanjih. Najmočnejši ogenj v pečeh in kaminih ni zadostoval, da bi se pregrelo sobe srednje velikosti. Dočim so železne plošče peči žarele, je zmrznila voda v posodah, postavljenih šest korakov od tam, pri oknu. Skale, v kojih notranjosti se je nabrala voda, so se razpočile kot nabasane z dinamitom. Ptice, vrabci, kavke in srake, so padle mrtve iz zraka in pozneje se je našlo cele verige jerebice, ki so dobesedno zmrzle. Netopirji so bili vsled nenavadenega mraza zbrubeni iz njih zimskega spanja ter frfotali podnevi naokrog in padali mrtvi na zemljo. Gibnost jelenov in srn je izginila in videti jih je bilo kot polomljene pri belem dnevu v bližini človeških stanovanj. Ko je prišla pomlad, so jih našli veliko množino mrtvih v gozdovih. Ribniki in tolmuni, v katerih je zamrznila voda do tal, so smrdeli, ko so se zopet oddajali, vsled velikanske množine rib, ki so poginile v njih.

Beda in pomanjkanje sta šla takrat naokoli v različnih postavah, kajti prebivalstvo je trpelo vsled stroge zime in visokih cen za živila. Ozimina, trte in večji del sadnega drevja je zmrazil tudi v dobro zavarovanih kletih. Zmrazil so tudi številni potniki. Ista usoda je doletela tudi potnike v poštnih vozovih, ki niso v pravem času dospeli na določeno mesto. To pa se je zgodilo kljub dobremu zavarovanju s kožuhmi in drugimi predmeti. Večkrat se je prigodilo, da so prišli konji brez sprenstva in brez potnikov na določeno mesto, kajti vznik in potniki so postali žrtve mraza. Od par stopinj mraza več ali manj je odvisno življenje celoga človeškega rodu.

Ladje in kitajska trgovina.

Skupna ladijska tonaža, zaposlena v naši pacifični trgovini, se je v zadnjem času podvojila. To bi tvorilo dosti vzroka za čestitke, če bi se ob tem ne vedelo, da gre večina prirastka na račun japonskih ladij. Ameriški del v skupni pacifični ladijski službi je padel od 30 na osem odstotkov, dočim se je oni Japonske zvišal od 56 na 74 odstotkov.

Največ obetajoči trg za najbližnjo bodočnost je kitajski, kjer živi nekako 400.000.000 ljudi. Zmanjšanje ameriške ladijske prostornine v Pacifičnem morju pomeni, da je naša trgovska usoda na Daljnem Istoku v rokah parobrodniških družb, ki so last našega največjega tekmeča na tem polju in v onem delu sveta, — namreč Japonske. Te japonske parobrodne črte pa niso zgolj trgovsko podjetje. Te družbe dobivajo velikanke podpore in sicer od japonske vlade.

Prvorazredne japonske ladje, ki plovejo preko Pacifika, dobio od vlade podporo, ki je sliče sto tisoč dolarjev pa vsako povratno potovanje. V povračilo za to finančno pomoč zahteva japonska vlada močno kontrolo glede pristojbinske politike, zasledovane od dotičnih japonskih parobrodniških družb. Še sedaj se je to politiko obrnilo na način, da se oškoduje naše izvoze na Daljni Istok ter pospeši japonski izvoz v dotične kraje. — Posledica tega postopanja je bila, da mora ameriško blago, katero hočejo izvesti na Kitajsko, skozi roke japonskega posredovalca. — Bolj drago je, eksportirati blago naravnost na Kitajsko ali celo v Manilo kot pa eksportirati isto blago s posredovanjem na Japonskem ter prekladanjem.

Vsled tega je potrebno, da do bimo v Pacifiku veliko število trgovskih ladij, katere naj bi se zgradilo s \$75.000.000, ki so sedaj na razpolago generala Goethalsu.

Trije angleški letalci proti desetim nemškim.

London, 26. junija. — V ponedeljek so imeli trije angleški letalci boj z desetimi nemškimi v Flan diji. Boj je trajal 16 minut in en nemški letalo je v plamenih padlo na tla.

Domnevajo, da sta bili dve letali poškodovani, toda zaradi oblačnosti ni bilo mogoče jasno videti. Angleški letala so se varno vrnila.

PRVI ŽELEZNI MOST.

Prvi železni most, katerega so kdaj zgradili na svetu in ki je še sedaj v splošni rabi, se razpenja preko neke majhne reke v okraju Salop, na železnici, ki vodi iz Shrewsbury in Worcester, Anglija. Most je bil zgrajen leta 1778 ter je dolg 96 čevljev. Skupna količina železa, ki so ga porabili pri zgrajenju, je znašala 378 ton.

Naznanilo.

Dubuque, Iowa.

Vsem slovenskim fantom v Zdr. državi in v Canadi dam na znane sledeče:

Kateroga slovenskega fanta veseli učenje, oziroma hrepeni po izobrazbi, je lepa priložnost zdaj iti v to šolo, namreč v Dubuque College, kjer se mu dá prilika učiti, oziroma se izobraziti.

Jaz sam sem v tej šoli od 2. septembra 1916. Šolsko leto, oziroma šolski pouk se začne vsako leto 3. septembra in traja do 6. junija. Potem so tri mesece počitnice, namreč junija, julija in avgusta. V tem času lahko vsak dijak gre, kamor hoče delat, da si lahko kaj prisluži za osebne stroške za ostalih 9 mesecev, ko je v šoli. Včasih, ko so časi dobri, si lahko pripravni dijak v teh treh mesecih, če dela, od \$50 do \$100, kar popolnoma zadostuje, da se v tej šoli lahko uči brez prenehanja leto za letom, ako ga je volja. Nekaj pa ta zavod pomaga tudi vsako leto dobrim učečim dijakom.

Veliko mi je na tem lažje, da bi več slovenskih fantov to priliko izrabilo, kakor jo imam tudi jaz. In zelo rad bi videl, ko bi vsaj par Slovencev bilo tukaj v tej šoli, da bi ne bil sam. Ko sem lansko leto meseca septembra vstopil v to šolo, nisem bil zmožen nič angleškega jezika, kot vsak navaden rudar, kajti jaz sem delal v premogorjih v Clintonu, Ind. Fantje, nič se ne bojte! Kateroga učenje veseli, le naj kar izrabiti to priliko. Jaz sem pripravljen v vsakem oziru na roke iti onim slovenskim fantom, ki bi prišli v začetku septembra letos v to šolo, ker bom tudi jaz pouk nadaljeval.

V tem zavodu je čez 20 čeških dijakov, okoli 25 Ogrcev, in sam Slovence in to je moja malenkost. Potem še raznih drugih jezikov največ pa angleških dijakov. V tej šoli je en češki učenjak, en ogrski profesor in en bolgarski. Glavni učni jezik je angleški. Dijakov je okoli 300. Dvema ali trem slovenskim fantom bi bilo mogoče za zelo malenkostne stroške v to šolo vstopiti. Pouk, hrana in soba, vse jo v šolskih poslopih.

Kar se prepričanja tiče, je svobodno; ne sili se nobeno prepričanje posameznemu. Vendar profesorji so vsi večinoma protestantje, kar pa ne pride v poštev v pouku, oziroma v razredih, kajti ameriški šolski pouk je resničen, brez ovinkov, na podlagi dejstev, ne pa, kakor je v Evropi, ko se še spominjam, ko sem hodil v ljudskih šolah v četrti razred; tam se nas je učilo, kot je bilo avstrijsko-nemški vladni vsč, ne pa tako, kot je resnica. Za višje šole ne vem, ker nisem imel prilike iti, akoprav sem vedno želel.

Kar se angleškega jezika tiče, se ni treba nič bati. Tukaj je eno leto pripravljeno leto v učenju za take, ki niso zmožni angleškega jezika. Toraj, fantje, korajžje in pogum! Kateroga učenje veseli, naj le pride. Pač žalostno bi bilo, ko bi se mi Slovenci drugega ne poprijeli, ko pridemo v Ameriko, kot rudnikov ali pa tovarn. Moja želja je, da bi se dvajset Slovencev učilo v treh letih v tej šoli; potem bi mi slovenski fantje kot dijaki vstanovili v šoli slovensko literarno društvo. Kar se starosti tiče, nič se ne bojte, če niste čez 28 ali pa 30 let stari, kar poprimite se prilike, če vas veseli. Kajti v Avstriji nismo imeli prilike v višje šole iti, ker tam je bil glavni vladar denar in zopet denar za učenje. Amerika pa dá priliko veliko bolj tudi revnim dijakom se učiti, katere učenje veseli, državljanom ravno tako kot nedržavljanom; kajti tudi jaz nisem še državljan, ker sem šel četrto leto v Združenih državah in prvo leto v ameriški šoli.

Tukaj se učijo med drugim tudi di razni jeziki, kot naprimer: hebrejsko, grško, latinsko, špansko, nemško, angleško in češko; in raznih posebnih predmetov se lahko dijak uči v enem zadnjih štirih jezikov, ako je zmožen katerega. Tako sem naprimer jaz imel pet razredov vsak dan, to je 5 učnih

Hudič bo vas vzel!

Delavec, kateremu se pote noge, ima peklenške bolečine. Najvrednejši ud delavca je noga, in oni ki ne neguje svojih nog postane vragova žrtev.

Tak mož ne more delati in njegovo življenje je spojeno s stalnim trpljenjem.

Rabite PEDISIN. PEDISIN zabrani nogam utrujenost, mehurje in tudi rast kurjih oces.

Noga potrebuje PEDISIN in nič drugega.

Velika družinska škatlja zadostuje več mesecev in stane \$1.00.

Naročite se takoj na sledečem naslovu:

CROWN PHARMACY

2812 E. 79th St., E. Cleveland, Ohio.

predmetov; od teh pet predmetov je bil eden angleški jezik, drugi pa češki jezik, ker me veseli se pridruži popolnoma češkega jezika. Tako sem se v enou letu učil dve jezika; seveda za nas Slovence ni težko učiti se češkega jezika. To sem samo zato navedel, da lahko vidite, koliko prilik je v tej šoli. In kar je največ vredno, je to, da je pristopna ta šola vsakemu, ki resno želi se učiti.

Toraj pozivljam vas, slovenski fantje, katerega bi vesileto letos septembra v to šolo priti, naj se obrne takoj, pač pa ne kasneje kot do 15. avgusta, na naslov predsednika te šole v angleškem jeziku, ali pa na moj naslov v slovenskem jeziku, ker bomo drage volje vse storili, da omogočimo par slovenskim fantom v to šolo priti v začetku septembra letos. Kateri bi pa letos ne mogel priti, naj se pripravi za drugo leto ravno isti čas, če tako želi. Upam, da se bo temu pozivu odzvalo kaj slovenskih fantov. Glavni pogoj za vstop v to šolo je dober in značilen karakter in veselje do učenja.

Ako se pa piše naravnost na predsednika te šole, naj se blagovolj omeniti moje ime, da bo predsednik te šole vedel, na katerega priporočilo se obračate na njega.

Naslov predsednika te šole se glasi:

C. M. Steffens, D. D.,
President Dubuque College,
550 Delhi St., Dubuque, Iowa.

Moj naslov se glasi:
Karl H. Poglodich,
Dubuque College,

550 Delhi St., Dubuque, Iowa.

Iskreno pozdravljam vse čitatelje, oziroma čitateljice "G. N."

Karl H. Poglodich.

Rada bi izvedela za brata mojega mojega ANTONA RUKSE. Pred dvema letoma se je nahajal nekje v Johnstownu, Pa., in zdaj ne vem, kje je. Zato prosim enega rojaka, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi blagovolj naznaniti, ali naj se pa sam oglasi, kor poročati mu imam več važnosti. — Mrs. Frances Rukse, Box 266, Uledi, Pa. (27-29-6)

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecm naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm žalostno vest, da je dne 18. junija preminil moj ljubljni soprog

MARTIN SEKOL

v starosti 60 let. Dama je bil iz Kala in bival tu v Ameriki 34 let. Zbolel je za pljučnico in v osmih dneh izdihnil svojo blago dušo. Pogreb se je vršil 20. junija.

Tem potom se zahvaljujem dr. sv. Barbare št. 11 in društvu sv. Franciška št. 48, kakor tudi vsem ostalim rojakom in rojakinjam, ki so ga spremili k zadnjemu počitku. Hvala društvu sv. Barbare za darovani venec.

Ostane naj vsem v dobrem spominu in tebi, nepozabljeni, naj bo lahka tvoja zemlja.

Berta Sekel, zalujoča soproga.
529 Mayer St., Duryea, Pa.

Povest o švedskem Robinsonu.

Robinson in grof Gleichen tvorijo življensko vsebino švedskega plemeničarja Peter Sparre, kojega življenjske je pred kratkim objavilo na švedskem. Potek življenja tega Robinsona, ki je živel celo stoletje pred slavnim Aleksandrom Selkirkom, ki tvori podlago slavnega romana, je vsled tega posebno zanimiv. Kot mlad mož je bil zanešen z dvema ženskama na samotni otok ter živel tam do svoje starosti. Postal je oče celega naroda, broječega več sto glav.

Rokopis dokumenta, ki se ga je razkrilo, obstaja iz dveh delov. V prvem delu, ki je daljši, slika Peter Sparre sam svoje življenje na pripristo, a zanimiv način. Rojen je bil leta 1590. Kot desetletni deček je izgubil svojega očeta, ki je prišel ob življenje nasilnim potom. Mladi Peter Sparre je prišel nato na poljski dvor. Kralj Sigismund ga je pustil skrbno vzgledati. Ko je bil popolnoma izobražen, je šel na potovanja. Imel je s seboj izvrstna priporočila ter prišel na Španjolsko, kjer ga je veliki admiral Alvarez imenoval kapitanom na morju. Z nekim brodom je odplul proti Zapadni Indiji. Iz Centralne Amerike se ga je poslal kot poveljnika neke ladje v Manilo. Ladjo pa so zalotili viharji in na krovu so izbruhnile bolezn, ki so izmed 280 oseb prinesle le poveljnika, dvema mornarjema, dvema vojakoma, osemnajstletni hčerki ladijskega patrona ter 22-letni ženi krmarja. Teh pet mož, v družbi dveh žensk, seveda ni moglo obvladati ladje. Tekom nekega velikanskega viharja je nosedla ladja na skale pri nekem otoku in tam se je moralo pričeti življenje Robinsona. Skrbni za vsakdanje življenje niso imeli, kajti na otoku je bilo dosti divjačine in sadežev. Poleg tega pa so prišli še velike zaloge z ladje ter vsakovrstno roditelj. Prišlo se je lahko z življenjem pod najbolj ugodnimi pogoji. Smrt je zmanjšala število naseljenecv za štiri. Oba mornarja pa sta se v pijanosti sprla ter morala plačati to z življenjem. Vojaka pa sta pozneje utonila pri ribolovu.

Tako je ostal Peter Sparre sam, z dvema ženskama. Razumljivo je, da je prišel živeti z obema ženskama v dvojnem zakonu. Pri tem se je dala hči prejšnjega ladijskega patrona črno na belem potrditi, da bo priznal Peter Sparre njo v slučaju oprostive, za svojo zakonsko ženo. Obe sta ga obdrali tekom let s številnimi potomci in v večkrat je bilo zamaževati tudi dvojčke. V tek 20 let je narasla družina Sparre na 42 oseb. Sparre je sam učil svoje otroke vsega, kar je vedel sam. Eden njegovih sinov, ki je bil posebno nadarjen, je dobil teoretično predznanje, drugi so se naučili kovaštva, drugi zopet tesarstva in hčere so predle in tkale. Otroci Sparre-ja so tvorili pričetek novega naroda.

Ko so otroci dorasli, so si poiskali med svojimi polsestrami in polbrati družice in druge in potomstvo Sparre-ja se je izvanredno pomnožilo. 40 let po prihodu na otok je šlo prebivalstvo že 230 oseb in Sparre je bil prisiljen razdeliti otok na več delov. Po petdesetletnem življenju na otoku je poveljnik kot posebnec značilno, da se ni dogodil v tem času niti en smrtni slučaj in da ni nikdo obolel. Poročilo se končuje z navedbo, da je sestavil te spomine za svoje potomce.

Dodatno poročilo tvori drugi del tega rokopa. V tem se glasi, da je bila leta 1564 neka angleška ladja zanešana od viharjev na neki samotni otok. Prihod te ladje se je pozdravilo z največjim veseljem ter sprejelo posadko na najbolj gostoljuben način. Obdarovali so jo je z dragocenimi stvarmi, katere so prebivalci tekom njih bivanja na otoku zbrali. Prvega

prisileca na otok označuje rokopiš po njegovem imenu, namreč Peter Sparre ter se navaja, da je bil v času, ko se je našlo otok, star 85 let. Ena njegovih žena, Ana Pepper, je bila iste starosti, dočim je bila druga, Mavricija Mendoza, nekoliko mlajša. V poročilu se glasi nadalje, da so prebivalci otokliški in da nosijo staro evropsko nošo. Njih jezik je zmes španščine in holandsčine in nekateri izmed prebivalcev znajo tudi latinski. Število prebivalcev otoka se je čimilo od osem do devetsto ter se poroča, da je bil njih kralj dober politik, ki je pravično razdelil otok.

Kako so prišli Romanovci na ruski prestol?

Odstop carja Nikolaja II. je nov in važen razvoj v zgodovini Romanovcev, ki so vladali 304 leta ter si nakopali na svojo vest veliko groze. V številnih slučajih se jih je pa kljub temu plačalo in morali so dati svoje življenje.

Dne 21. februarja 1613 je bil izklican 16-letni Mihael Fedorovič Romanov in Rdečem trgu v Moskvi carjem in samodržcem vseh Rusov. S tem je zasedla prestol slavna ruska dinastija. Stari praded rodu Romanovčev je baje prišel v Rusijo v času krog 1280 in sicer iz Pruske, a kar je bolj verjetno, iz Litavske. Bil je to plemenič Glijanda Kobila, ki je sprejel krščansko ime Ivana ter kmalu zavzel v Rusiji visoko dostojanstvo. Družina Romanovčev je prišla kmalu naprej ter se jo je dvignilo v bojarski stan. Že Andrej Fedor se je zvezal z vladarskim rodom Rurikov in njegov vnuk, Roman Jurjevič, je dal ime celemu rodu ter pripomogel ženskemu članu rodu na carski prestol. Njegova hči Anastazija se je namreč poročila z Ivanom Groznim.

Od tedaj naprej je vladal stalni boj za prestol med hišo Rurik in Romanov.

Boris Godunov, ki je prevzel leta 1598 vladno, potem ko je izmrla moška panoga vladarske hiše Rurikov, je skušal z vsemi sredstvi uničiti Romanovce.

Del članov te družine se je pregnalo v Sibirijo, glavarja družine pa se je vtaknilo v samostan ter izpremenilo v meniha Filareta. Po Godunovi smrti so bile razmere še bolj zapletene. Umor je sledil umoru in nekaj časa so se borile štiri stranke za gospodstvo, dokler niso bojarji končno izvojevali zmage. Med njimi je bil najbolj odločen rodu Romanovčev in ker ni mogel biti izvoljen carjem Filaret, ki je bil menih, je postal car njegov 16-letni sin Mihael, proti kateremu se je vprizorilo več atentatov na življenje.

Tiger in bivol.

Boji med živali spadata do najnovejših časov med stalno razveljevanje naroda. Rimske igre v tem oziru so bile naravnost slavne in tudi pozneje se je na Španjolskem, v Franciji ter tudi v Nemčiji vprizorjalo take boje med divjimi živalmi. Dandanes se mora človek napotiti v Orient, da more prisostvovati takim prizorom, ki morejo vzbuditi le gnuš pri izobraženem človeku. V Indiji se naprimer še danes vprizorja boje med tigri in bivoli in taki boji tvorijo glavno točko pri slavnostnem programu domačih knezov.

V vseh posameznostih popisuje tak brutalen prizor potnik Friderik Jagor:

— Z nekega pavilona, ki je bil okrašen z dragocnimi preprogami, sem mogel zasledovati celi prizor. V nekako šest metrov visoki ter deset metrov dolgi okrogli kletki iz bambusovih palic se je nahajal s cvetkami okrašen bivol, kojega rogovci so bili močno

potlačeni. Na dno znamenje se je odprlo vrata, vodeča k manjši kletki, v kateri se je nahajal tiger. Pozornost ljudstva je postala splošna. Tiger se pa ni pokazal. Šele potem, ko se ga je dalj časa trpinčilo z žarečimi drogi, je zlezal iz majhne kletke v veliko, a ni kazal nikakega veselja do boja. Parkrat je letel naokrog z vidnim strahom, dokler ga ni smilil bivol, ki ga je dotlej opazoval z ravnodušnostjo neprizadetega, z rogom, kakor je tiger, ves prestrašen, splesal navzgor po steni kletke. Z vročo vodo in sunki s sušico se ga je spravilo tudi od tam. Ljudje, nahajajoči se v bližini kletke, so neprestano razjarjali obe živali, dokler ni skočil tiger ter zasidil svojih zob v desno uho bivola. Svoje šape pa je obenem zapeljal v tilnik bivola. Slednji si je zaman prizadeval, da bi se oprostil. Rjovel je na glas ter potegnil tigrja večkrat po tleh naokrog. Konečno je izpustil tiger ter dobil par tako močnih sunkov, da je obležal kot mrtev. Bivol ga je ovolal, a kakor hitro je poskusil tiger udariti po njem, je dobil tak udarec, da je iztegnil vse štiri udarec.

Popoldne se je nadaljevalo z bojem. Ker pa ni bilo na noben način mogoče napotiti tigrja, da bi zapustil svojo kletko, se ga je ubilo ter postavilo na njegovo mesto drugega tigrja, kateremu se je na zelo previden način omotalo krog repa gorečo vrvo. Žival, ki je vsled bolečin naravnost ponorela, je takoj skočila v kletko, v kateri se je nahajal bivol. Naslednjega prizora ne bom nikdar pozabil. Tiger je uporabil, popolnoma proti programu, široki hrbet svojega nasprotnika kot skakalno desko ter se kot blisk prenil skozi ograjo. Po poti, katero so napravili presenečeni gledalci, je zbežal v džangle Džalpurja, kjer se ga je pozneje ujelo v neki pasti.

Po usmrčenju.

Neki angleški morilec je bil obsojen na vislice, nakar naj bi se njegovo truplo takoj izročilo nekemu vseučiliškemu profesorju, da ga sečira. Sodbo se je izvršilo v bližini Londona in truplo izročilo kirurgu, ki ga je takoj položil na operacijsko mizo, vspricho svojih slušateljev.

Pri seciranju so bili navzoči ne le dijaki, temveč tudi nekaj oseb iz sodnije. — Kirurg je truplo natanko preiskal ter pričel nato govoriti pred zbranimi poslušalci: — Gospodje! Tukaj vidite hudodelca, o katerem sem prepričan, da še živi. Prožnost sklepov ter navzoča gorkota telesa mi dajeta gotovost, da ga morem v par minutah obuditi v življenje. Če pa pomislimo, kako okrut morilec je bil ta človek prej, se moramo tudi bati, da bi zlorabil to svoje drugo življenje v nove zločinske svrhe. Vsled tega je najbolje, da dopolnim sodbo še enkrat ter izvršim seciranje.

Pri teh besedah in predno ga je mogel kdo prekiniti je porinil obsojenemu v prsa ostro klino. Edini, ki je dobil pri celi stvari oster ukor, je bil rabelj, namreč radi malomarnega postojanju pri obešenju.

"Očetu Litve".

Ta napis se nahaja na spomeniku Friderika Viljema I., ki se nahaja v Berlinu. Njegov sin, ki ga je spremljal tjakaj leta 1739, so di o njem na sledeči način:

— Litva je bila opustošena vsled kuge in dvanaest do petnajst mest brez prebivalcev je bil žalostni pogled, ki se mi je nudil. Kralj je storil vse, da to deželo zopet razvije.

Vse ali right, a seveda za prave pruske namene.

Daniel C. Roper, član tarifnega odbora.

Mnogoženstvo v N. Y.

Skoro celo svet je proti poligamiji ali mnogoženstvu. Mormonstvo je v očeh navadnega človeka sala ter vera, katero so priredili nalašč za one, ki verujejo v hareme.

John T. Hand, mormonski tenor, ki študira v New Yorku, pa zre na celo stvar z drugega stališča ter izjavlja, da je v New Yorku več mnogoženstva kot v njegovi lastni deželi.

— V Utah, — je izjavil, — kjer se je sklepalo večkratne zakone med mojim lastnim narodom, namreč Mormoni, bi si nikdo ne upal vzeti druge žene, dokler ni mogel pred cerkveno oblastjo dokazati, da je vzdržal svojo prvo ženo na primeren način, to je, da jo je založil z vsemi udobnostmi življenja.

Če ima kak Mormon eno ali deset žen, je vsaka posamezna preskrbljena. Vsakega posameznega otroka se tudi vzgoji ter mu dajo priliko, da pride v življenju naprej. Potomstvu Mormona se daje vsaj čisto življenje, čisto kri in skrb spoštovanja vrednega očeta. Ko so ga vprašali, kaj misli o postavi, katero se je sprejelo leta 1901 in s katero se prepoveduje mnogoženstvo med Mormoni, je rekel Mr. Hand, da je popolnoma za dovoljen. Njegov oče je imel le eno ženo in on sam ima le eno ter ne čuti nikake potrebe, da bi jih imel več.

— V kolikor sem prizadet jaz, — je nadaljeval, — mi ena žena popolnoma zadostuje. Mislim tudi, da mora ena zadostovati vsakega. V obrambo mnogoženstva pa hočem tukaj izjaviti, da so bili oni možje, ki so imeli več žena, vsega spoštovanja vredni, da so bili odkriti in čistega značaja, dasi ravno je svet mogoče obsojal njih nazore glede zakona.

Mr. Hand je postal zelo resen. Ko je primerjal Newyorčane ki izvršujejo mnogoženstvo, z Mormoni, rekel je naslednje:

— Newyorčani se poročajo z eno žensko. V kratkem času pa se naveličajo ter vzamejo skrivaj, po turo, drugo, pozneje še drugo in tako naprej. V nikakem oziru niso vezani skrbeti za te ženske, ki so kmalu vržene na veliko gnojišče v gozdu ni poligamistična, če se uničenih življenj.

Ti možje imajo kaj malo smisla za čast. Če rode take ženske druge ali tretje vrste otroke, ni go bene postave, ki bi ukazovala očetu, da skrbje za to potomstvo. Tej nečestni ljudje zasledujejo torej svoje nečaste cilje ter prepustajo nesrečnim materam skrb za njih same in za otroke.

Z več strani sem že slišal, da so možiki po svoji naravi poligamisti. To so morda v resnici, a jaz ne verujem v to. Najbolj divja žival more govoriti o živalih na ta način. Zakaj bi bil potem človek? Edina nesreča je, da niso ljudje še dosti civilizirani.

Mr. Hand je odobril postavo, katere prepoveduje večkratne zakone ter priznal, da niso bile vse žene Mormonev za to postavo ali soglasne z njo.

— Ljubosumnost? Mormonek so prav tako ljubosumne kot so žene v New Yorku. Edina razlika med obema poligamistoma je, da se vrši prvo poligamijo odkrito, z dovoljenjem cerkvene občine, dočim se izvršuje druga na skrivnem ter nečestno.

Mladi mormonski tenor prihaja iz družine pionirjev, ki so morali premagati neštivilno težkočo ter obdelati suho krajino, o kateri se je izrazil Daniel Webster, da je brez koristi in izgubljena.

Tega mladega farmerja so prepričali, da ima njegov glas obseg kot ga mora imeti glas opernega peva in že v svojih mladih letih se je pričel baviti z glazbo, ki ga je zelo veselila.

RAZGLEDNE HIŠICE.

Okrajni gozdar George H. Cecil iz Oregona je ravnokar razpisal ponudbe za stavbinski material, s katerim se bo zgradilo tri standard razgledne hiše na vrhovih Mount McLaughlin, Diamond Peak in Rustler Peak.

Te hiše bodo zavzemale po dvanaest kvadratnih čevljev. Okna bodo obrnjena na vse strani ter nudila razgled. V nižjem delu hiše bo stanovanje za eno družino, dočim bodo v kupolah vsi instrumenti, potrebni pri takih razglednih hišah. Glavna naloga teh razglednih hiš bo, da se hitro ugotovi požre, nastajajoče v gozdovih. Slične hiše bodo zgrajali pozneje še na drugih gorskih vrhovih v Oregonu in Washingtonu.

Ruske delavke.

Petrograd, 26. junija. — Generalni štab je imenoval odbor pod predsedstvom neke ženske, da uredi splošno delo za ženske.

Lepa pošiljatev.

Včeraj je dospelo v New York za \$9.700.000 zlata. Pošiljatev je bila namenjena J. P. Morgan & Co.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrto leto pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin. Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik. Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Germ, Frank Janes in A. Kočevar. Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Somersot, Colo.: Math. Karnely. Clinton, Ind.: Lambert Rolakar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudmar.

Aurora, Ill.: Martin Jurkas in Jernej B. Verbič. Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Blis in Frank Jurjovec.

Depue, Ill. in okolica: A. Melnar. Joliet, Ill.: Frank Bambich, Anton Bambich, Frank Laurich, A. Oberstar in John Zalezel.

La Salle, Ill.: Matija Komp. Livingston, Ill.: Mih. Cirar.

Nekamla, Ill. in okolica: Math. Galshek.

North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin. So. Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barborič. Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.

Chester, Kans.: Frank Belanik. Columbus, Kans.: Joe Knaefic. Franklin, Kans.: Frank Leskovec.

Frontenac, Kans. in okolica: Boh Firm in Frank Kerne.

Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schneller.

Mineral, Kans.: Frank Augulidja. Sings, Kans.: Mike Pencil.

Kittsniller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Baltic, Mich.: M. D. Likovich. Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Shalta.

Detroit, Mich.: Jos. Glasich. Manistique, Mich. in okolica: Jons Kotzian.

Chisholm, Minn.: Frank Gović, Jak Petrich in K. Zgonc.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Goube. Jos. J. Peebel, Anton Poljanec in Louis M. Perubek.

Evereth, Minn.: Louis Gović in Jurij Kotec.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel. Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Kittsniller, Minn. in okolica: Jos. Adamlich.

McKinley, Minn. in okolica: Fr. Boja. New Duluth, Minn.: John Jerina.

Sartell, Minn. in okolica: F. Triller. Virginia, Minn.: Frank Horvath.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian. East Helena, Mont. in okolica: Frank Petrich.

Klein, Mont.: Gregor Zobec. Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

Roundup, Mont.: Tomaž Paulin. Dawson, N. Mex.: Mike Krivec.

Gowanda, N. Y.: Karl Sternik. Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka in Jernej Per.

Barberton, O. in okolica: Math. Kramar.

Bridgeport, O.: Frank Hočevar. Collingwood, O.: Math. Slapnik in John Malovrh.

Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debevc, Chas. Karlinger, J. Marčič, Frank Meh, John Prostor in Jakob Remik.

Larain, O. in okolica: Frank Ansel. Louis Balant in J. Kumše.

Niles, O.: Frank Kogovšek. Youngstown, O.: Anton Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Maley.

Allegheny, Pa.: M. Klarich. Ambridge, Pa.: Frank Jakša.

Bessemer, Pa.: Louis Erihar. Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec.

Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.

Canonsburg, Pa.: John Koklich. Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevar.

Conemaugh, Pa.: Ivan Fajk, Vid Rovanič in Jos. Turk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kozoglov.

Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Suhor. Export, Pa.: Louis Supančič in Fr. Trebata.

Forest City, Pa.: Mat. Kamin, Franj Leben in K. Zalar.

Farell, Pa.: Anton Valentinčič. Greensburg, Pa. in okolica: Franj Novak.

Hostetter, Pa. in okolica: Franj Jordan.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolica: Ant. Osolinik.

Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar. Moon Run, Pa.: Frank Mašek in F. Podmilšek.

Pittsburgh, Pa. in okolica: U. B. Jakobich, Z. Jakše, Klarich Mat. I. Magister, I. Podvasnik in Jos. Pogačar.

Reading, Pa. in okolica: Fr. Špehar.

South Bethlehem, Penna.: Jernej Koprivšek.

Steelton, Pa.: Anton Hren. Turtle Creek, Pa. in okolica: Franj Schiffrer.

Tyre, Pa. in okolica: Alois Tolar. West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Willock, Pa.: J. Petermel. Murray, Utah in okolica: J. Kastelic.

Tooele, Utah: Anton Palčič. Black Diamond, Wash.: G. Porenta.

Davis, W. Va. in okolica: John Brosich in John Tavželj.

Thomas, W. Va. in okolica: J. Korenčan.

Milwaukee, Wis.: Aug. Collander in Josip Tratnik.

Sheboygan, Wis.: Anton Ile, Martin Kos, John Stampel in Heronin Svetlin.

West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok.

Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna. A. Justin, Valentin Marčina in Val. Stelich.

NAZNANILO IN VABILO.

Iz urada društva sv. Frančiška Seraf. št. 46 KSJ v New Yorku, ki je ustanovljeno dne 4. julija 1897, se naznanja, da se priredi

VELIKA SLAVNOST

dne 4. julija t. l.

v proslavo 20-letnega obstanka. Zato najvjudneje vabimo enj. društva ter ostale rojake in rojke, kinje iz Greater New Yorka, da se te naše slavnosti v kolikor mogoče obilnem številu vdeležijo.

Društva in posamezni rojaki se snidejo v društveni dvorani v Hotel Koenig, 167 E. 4. St., New York, do pol devete ure zjutraj in potem točno ob tričetrt na devet pa odkorakamo skupno z godbo na čelu ter z zastavami po reidu, ki ga bo določil F. G. Tassotti. Vsak član naj ima znak svojega društva. Korakali bomo po 4. ulici do 2. Ave. in po 2. Ave. do St. Mark's Place v cerkev sv. Cirila in Metoda, kjer se prične ob 9. uri slovesna sv. maša, pri kateri bo iz prijaznosti napram našemu društvu pelo slovensko pevsko in dramatično društvo "Domovina". Po sv. maši odkorakamo po Ave. A na 4. ulico v društveno dvorano Hotel Koenig, kjer bo pripravljeno malo krepčilo za vse vdeležence. Opoldne bo banket v obče znanem Henry Walter's Emerald parku v Glendale, L. I. Banket se prične točno ob 12. uri in stane za osebo \$1.00. Popoldne ob dveh se prične piknik in stane vstopnina samo 15¢. Izrazi bo izvrstna godba. Izžrebalo se bo dva cekina, en za pet in en za deset dolarjev; kegljanje za lepe dobitke, vsakovrstna zabava in ples.

Vse one, ki se bodo vdeležili slavnostnega banketa, pa prosim, da se javijo najkasneje do 30. junija v soboto pri predsedniku Mr. Joseph Rems, 2327 Putnam Ave., Ridgewood, N. Y., ali pa pri tajniku Mr. Anton Pavli, 410 5. St., New York, kjer se dobe listki za banket.

Torej še enkrat najvjudneje vabim vse rojake in rojakinje iz Greater New Yorka, da se polnoštevilno vdeležijo slavnosti, s tem pokažemo javnosti naše složno delovanje.

Anton Pavli, tajnik.
(26-28-6)

Izrežite ta oglas za pozneje.

Nov zakon najvišjega sodišča zabrani prodajo likerjev po časopisih, ki imajo naročnike v suhih okrajih. Ta list ima take naročnike ter ne sprejme več mojega oglasa, zato vam svetujem, da ta oglas izrežete in ga obdržite za pomejšo rabo.

MOJA TRGOVINA Z LIKERJI NA DEBELO je na Liberty Ave., blizu Union Depot — prilični kraj za zunanje kupce, torej za tisoče, ki žele, da se jim likerje pošlje s ekspresom.

Ako hočete POSTREŽBO — TOČNO — V SVOJO ZADOVOLJNOST — LIKERJE — NAJBOLJŠE KAKOVOSTI — pridite ali pa pišite ČABALIKU.

Vi ne boste več videli OGLASA v tem listu, dokler najvišje sodišče ne razveljavi zakona — zato NE MISLITE, da sem prenehal trgovati. Jaz bom še vedno nadaljeval s točno postrežbo, kakor sem to delal tekom zadnjih 19 let in moji predniki tekom 45 let.

Zapomnite si moj princip: "KDOR KUPI PRI ČABALIKU, DOBRO KUPI".

S. ČABALIK

Pišite po cenik.

947 LIBERTY AVE.,
near Union Station
PITTSBURGH, PA.

Iščemo 1000 premogarjev

za delati v naših majnah v Star Junction, Fayette County, Pennsylvania, od kjer moramo zalagati 1000 koksovih peči. — Dovolj voz. Dela se vsak dan — nobenih sitnosti — ni štrajka — C. H. Frick lastnica za plačo, ki je najvišja v tej deželi. Povprečni zaslužek — \$7 do \$8 na dan, pa tudi več, ako hočete več delati. Ni vode — ne plinov, Premog 8 čevljev. Mi imamo mnogo slovenskih družin, kjer ima sames lahko dobro hrano. Tudi je mnogo kompanijskih hiš (za sance) nizka stanarina \$2.00 za sobo. (5 sob hiša — \$10.00 na mesec). Dobra pitna voda. Ljudska šola s 10 sobami — višja šola in cerkve. 700 hiš v koloniji. Mi smo povikali cene dvakrat v letu, vselej po 10% — Pridite takoj pripravljeni za delo. Vzemite B. & O. železnico Layton, Pa. ali pa pišite Mr. M. H. McDonald, Star Junction. Mi vam plačamo vožnjo.

Washington Coal & Coke Co.,

Naprej skozi moje srce.

Za Glas Naroda priredil Krutogorski.

Naslov, ki sem ga nadel moji povesti, je precej romantičen. Toda natančno odgovarja dogodku, ki ga hočem opisati, ko me je nek lopov hotel umoriti.

Bil sem v Oxfordu v drugem letu vseučilišča, ko me je zadela nesreča ter uničila vse moje upe bodočega življenja. Brzjav me je zval domov — moj oče je bil na smrt bolan.

Moj oče je bil izborni jezdec. Kupil je bil mladega žreba. Odjezdil je z doma zdrav in jak, a čez nekaj časa so ga prinesli domov polmrtnega. Konj ga je malone ubil.

Njegov resen obraz in majanje glave mi je povedalo več, kot bi mi povedale besede. Moja navzočnost je predramila očeta in — vzle zdravniki in prepovedi — je s težavo izgovoril:

— Dolg — je rekel — sem plačal...

To je bila njegova zadnja izjava. Kaj je mislil, nisem mogel razumeti, bil sem preveč žalosten, da bi bil skušal razumeti.

Pogreba se je bil udeležil gospod Franjo Meden in njegov sin Gašper. Čutil sem se temu, ker se je prijateljstvo med našim in Medenovo družino zadnji čas precej ohladilo. Nekoč so bili Medeni in Gabri dobri prijatelji.

Presenetilo me je, ko sta po pogrebu gospod Meden in njegov sin stopila v našo hišo.

Prečital se je testament. Vse premoženje je pripadlo meni. — Bil sem glavni izvrševalec oporoke. Gospod Meden in sin sta se obsedela. Notar je imel še nekaj povedati, to je bilo jasno.

Ni se mogel pripraviti, da bi povedal, končno je le izjavil: — Zvedeti morate najhujše, — Gaber, vam ne ostane prav ničesar.

— Oporoka...

— Da, vem, hočem reči, da je premoženje vašega očeta jako zadolženo. Pred nekaj leti si je bil izposodil pri gospodu Medenu denar. Tisti dolg je vknjižen na hiši in vsem zemljišču. Drugega ni nič.

Osupnil sem. Moj oče mi o tem ni ničesar pravil. Z menoj ni nikoli govoril o svojih gospodarskih razmerah; smatral me je vedno za dekca.

— Vi lahko ostanete tu, — je izpregovoril gospod Meden, dokler...

— Dokler, — sem povzel še vedno ne povsem razumevač. — Kaj mislite?

— Ne smete si zadevo preveč gnati k sren. Dokler je živ oče, nisem sili. Sedaj moram skrbeti sam zase.

— Še vedno ne...

— Razumete? Potem vam povem dovolj jasno: zemljišče, hiša vse je moje, dokler ne poplačate dolga in zaostalih obresti.

— Koliko?

— Petintrideset tisoč dolarjev. To me je privedo k zavesti. — Petintrideset tisoč dolarjev?

Kako se je mogel moj oče tako zadolžiti?

Pogledal sem notarja Zbašnika. Notar je žalostno pokimal z glavo. Razumel sem sedaj da sem ob vse premoženje.

Toda naglo sem se odločil. Čeprav sem izgubil vse imetje, ostal pa mi je moj ponos.

Precej, ko uredim svoje stvari, hočem zapustiti dom, kateri ni bil več moj. Da bi prejel kakor koli milostino iz Medenovih rok, tega nikakor ne.

Poročljiv nasmeš krog ustnice njegovega sina je še bolj pospešil moj namen.

Nedavno pred tem sem prejel list od mojega šolskega tovariša, ki je pred nekaj leti odpotoval v Avstralijo zlatu kopat, ter našel srečo. Tudi jaz sem sklenil iti. — Morila mi bo boginja sreče v tujini bolj naklonjena kot mi je bila v mojem rojstnem kraju.

Samo nekaj je oviralo moj korak. Težko mi je bilo posloviti se od Anke, od dekleta, katerega sem ljubil. A ljubil sem jo zelo, zelo, zatoraj se mi je zdela ločitev tem težja.

Toda bil sem revež — revež z edinim ponosom. Ne hotel bi je siliti, da bi morala deliti z menoj revščino, čeprav sem vedel, da me tudi dekle rado ima, in bi se same rado žrtvovalo.

Ločitev je bila žalostna. Anka je bila polna upnja. Dejala je, da si, da bom našel srečo v tujini in da bova še enkrat srečna.

Tako sva se ločila. Takrat mi še ni bilo znano, da

je tisti Medenov Gašper lazil za Anko. Ta blaga duša mi ni hotela razodeti, da ga je že parkrat odslavila, meneč, da je moja čaša brez tega prepolna grenkosti.

Drugi del.

Kolo sreče se ni vrtilo v mojo korist. Šest mesecev sem se trudil in iskal zlato, a brez uspeha. K temu se je še pridružila druga nesreča: na vsa pisma, pisana Anki, nisem prejel besede.

Vest se je razširila, da se je dalj na zapadu našlo zlato. Delal sem tako slabo, da sem jedva životvoril; zatoraj sem sklenil preseliti se na zapad.

Novica o zlatu je bila neresnična; ko sem prišel jaz, so drugi odhajali. Žalosten sem postavil život na samotnem kraju. Prvi naseljniki so zgradili lesene kočice. V teh bajehtah sem se nastanil.

Zgubil sem bil pogum. Obup me je začel polniti, ko sem pričel z delom. Zlati drobeci so bili redki in so jedva zadostovali da sem se prehranil.

Tudi drugi rudokopi niso bili na boljem ter so drug za drugim zapuščali kraj. Tu patam je še delal kak človek.

Potem se je sreča naglo obrnila: našel sem kopo zlata!

Naslednji dan drugo in že spet drugo. Ne ravno toliko, toda vse-kakor toliko vredno, da se mi je izplačal trud prejšnjih mesecev.

Postal sem malo pogumnejši; nebo se mi je zdelo malo modrejše.

Tuj mož, izgledal je kakor mlad fant, se je priselil k meni. S pomilovanjem sem ga opazoval. Prišel je bil iz starega kraja, in obžaloval sem ga, da bo pokopal svoje lepe upe v tuiji. Ker sem si želel tovariša, sem mu ponudil v moji koči stan.

Smel sem se, ko je odgovoril, da bi raje stanoval sam za se. — Ker je bilo dosti praznih koč, se je nastanil mladi tujec v eni bližje moje.

Postala sva dobra tovariša, toda o svoji prošlosti fant ni maral govoriti. To me je navdajalo z mislijo, da dečko nima mirne vesti in to tem bolj, ker me ni nikdar pogledal v oči. Na glavi je imel vedno klobuk z velikimi kraji.

Toda to ni zmanjšalo najinega prijateljstva. Meni nič mar, kaj ga je tiralo z doma in jaz nisem, da bi lučal kamnje vanj.

Dasi ni bil zgovoren, bil je tem bolj poslušan in kmalo je vedel o moji preteklosti vse.

Ni še bil dovršen teden v kraju, ko se je pripetilo nekaj, kar je razburkalo moje burno življenje. Nek mož mi je bil prinesel list iz oddaljene naselbine. Nekoč leži ondi umirajoč, me želi videti.

Ko sem čital, da je to diurnist notarja Zbašnika, sem sklenil, da ga obiščem. Slučajno je vozil mimo naša nek vozniš iz one naselbine, vzel me je na voz in naslednjega dne sem bil pri postelji pisca omenjenega lista.

Mož ni pretiraval; smrt ga je imela zaznamovano. Pogledal me je in dejal:

— Ali me poznate?

— Odmajal sem z glavo.

— Vrijamem, kajti ta mrlica me je zelo izpremenila. Molil sem da bi ostal živ tako dolgo, da bi videl vas: moja molitev je bila uslišana. Šel sem vas iskat. Vest me je pekla. Bil sem — takrat nevedoma — sokrivce one goljufije, izvršene nad vami. Potem sem vsled bojazni pred sodnijo molčal. Toda vest me je grizla neprestano in odpotoval sem, da vas najdem.

— Vi govorite, — sem dejal — v ugankah.

— Notar Zbašnik je delal za vašega očeta in za gospoda Medena. Ni mi treba praviti, kako to da je bil Zbašnik pod pritiskom Medena. Meden je bil mož, kateri se ni zbal ničesar. Dokler je on živel, si nisem upal napraviti tega koraka. Toda Gašper, dasi lopov, nima očetove moči. Prilika se mi je ponudila in izkoristil sem jo...

— Še vedno govorite v ugankah.

— Potrpajte! Vaš oče je bil ponižen mož, zaupljiv, lahko ga je bilo varati. Izposodil si je dvatisoč dolarjev na svoje posestvo. Ko je umrl, porodila se je v Medenu misel, da bi se polastil posestva. Dolg je bil vknjižen v knjigi in podpisal od vašega očeta, notarja Zbašnika in me-

ne, kot prič. Vse sem napisal jaz, ki sem bil takrat glavni uradnik pri notarju.

— Še vedno...

— Oh, ste neumni! Oni dan, ko je umrl vaš oče, se je Meden posvetoval z notarjem in z menoj. Dolžno pismo se je z nova prepisalo in se je glasilo namesto dvatisoč na petintrideset tisoč dolarjev!

— Sveta nebesa!! Li je taka lumparija mogoča?

— Vi mi ne morete hujšega očitati, kot si očitam sam. Precej potem, ko je bilo dolžno pismo po narejenju, se je meni oglasila — vest — ter me pekla neprestano.

— Kaj pravzaprav je dalo povoda taki podli krivici?

— Dejstvo je, da je na dan svoje smrti vaš oče plačal onih dvatisoč dolarjev. Prišel je bil k notarju in mu izročil denar; rekel mu je, naj dobi dolžno pismo od gospoda Medena ter mu naj isto vrne. Med tem, ko je Zbašnik govoril z Medenom, je prišla novica o smrti našega očeta. To je bil začetek.

— Potem takem ni bilo niti belica dolga na posestvu?

— Ne, niti fiekla. Nasprotno, premož je bil najden na posestvu in je sedaj eden čevljev zemlje — vredne več kot je bil poprej eden oral.

— In dolžno pismo?

— Je pod to posteljo. Skril sem ga radi varnosti. Poiščite ga, jaz sem preslah.

Segel sem bil z roko pod blazino in potegnil iz pod nje — dolžno pismo našega posestva.

— Ko je umrl Meden, — je nadaljeval bivši uradnik, — me je bojazen minila. Sklenil sem krivico popraviti. Dolžno pismo ni bilo Gašperjevo, ampak vaše. Iskal sem vas in, hvala Bogu, našel. Predno me bo jetika umorila.

Ni več govoril. Postal je miren. Ni se več bal smrti. Videti je bil zadovoljen, da je zadostil za svoj greh.

Po noči je umrl z mirnim smehljajem na ustih.

Hvaležnost me je vezala, da sem dal moža pokopati. Po pogrebu sem se precej vrnil nazaj v kemp. Hotel sem čim prej mogoče odpotovati domov.

Moj novi tovariš je bil vesel, ko sem mu povedal, kaj se je zgodilo. Ko sem mu omenil, da nameravam naslednje jutro rano odpotovati, polastila se ga je nekaka žalost.

— Kmalu se zopet vrnem, — je rekel, — imam nekaj v moji koči...

In predno sem ga mogel zadržati, je že izginil.

Bilo je nekaj otožnega v njegovem glasu, ko je govoril, in čutil sem se, zakaj bi moral biti tako potr, če se razideva. Pa tudi jaz sem čutil neko naklonjenost do njega vedno bolj in bolj.

Med tem, ko sem tako premišljeval, so se vrata moje kočice naglo odprla in vstopil je mož. Spoznal sem ga precej: bil je Gašper Meden.

— Tako, — je dejal z zlobnim nasmehom, — naposled sem vas le našel — tat!

Treti del.

Težko se mi je bilo premagati. Da me ta človek imenuje tata, to je bilo preveč.

Spomnil sem se, da mrzlo kladivo razbije vroče železo in — premagal sem se.

— Obiskali ste, — je zarohnil — Zbašnikovega uradnika?

— Sem. Je že mrtev. Umira-joč je skušal popraviti krivico...

— Le nikar tako svetohlinsko, to mene ne gane. Mrtev, — da, nšel je pravice, ker je vkrad dokumente, ki so bili —

— Narobe je res, — sem ga prekinil, — kajti izročil jih je postavnemu lastniku.

— Ha! — in njegove oči so začarele pri tem vsiklu. — Torej sem prav poučen. Povedalo se mi je, da vam je mož izročil svoje papirje. Potem takem ste vi prejemnik ukradenega imetja.

— Molčite, Meden, — sem dejal in se divil moji hladnokrvnosti, s katero sem govoril, — z vami nimam ničesar opraviti. — Vaš oče mi je prizajdal zadostno gorja ter me pognal po svetu; toda njega je zadela pravičnost božja...

— Tudi tebe bo zadela, prokleti svetohlince!

Opozoril sem ga, da tudi on ne uteče svoji usodi. Sploh pa če ima z menoj kaj opraviti, naj to stori v Angliji, kamor mislim, da jutri odpotovati.

Dr. C. A. Urueta, columbijski državnik.

— Ne boš, — je zarežal. — Tu ni Anglija! Tu je moč nad pravico! Ti imaš dolžno pismo, ki je moje!

— To je laž!

— Jaz hočem dolžno pismo imeti, to je vse. Ali je imaš tukaj?

— Imam, pa ti ga ne dam!

— Bova videla! Ti si prav tak bedak kot je bil tvoj oče. Življenje je tu poceni. Če hočeš se kdaj videti Anglijo, ti povem, daj mi pismo.

— Nikdar, dokler je še iskrica življenja v meni!

— Bojim se, da ne bo dolgo v tebi, — je rekel srdito. — Nisi pri zdravi pameti. Posvetim ti na drug način.

Predno sem se mogel ganiti, je že potegnil iz žepa revolver in ga nameril name.

— Ali ti to imponira? — je rekel porogljivo, — ali naj sprožim? Ako ne daš od sebe dolžnega pisma, potem bo počilo...

Ti veš, kako dobro znam zadeti fazane. Pa tudi s tem malim orožjem morem dobro pogoditi.

— Ako me misliš strašiti...

— Nikakor. Ubiti te hočem!

Dam ti eno minuto časa — štel bom sekunde in ko prištedem do šestdeset, sprožim. Ena — dve — tri — štiri —

— Stoj!

Beseda je zadonela iz sosednje kočice. Oba sva se obrnila. Moj novi tovariš je vstopil. Skočil je med naju in nadaljeval:

— Lopov! Ti ročeš ustreliti neoboroženega človeka?

Sedaj mi je bilo jasno.

Spoznal sem tiste lepe oči, tisti nežni glasek. Tudi Gašper je spoznal in zavpil divje:

— Tako! Tu sem ste torej pobegnili, Anka! Iskal sem vas vse povsod in — našel tu!

— Jezik za zobe — tat in morilec!

— Bodite previdni!

To je bilo bolj podobno rjevanju divje zveri nego človeške-mu glasu.

— Jaz lahko oba ustrelim! Ni ti žive duše ni miljo daleč okoli, da bi slišala.

Videl sem, da bo to izvršil, kar je govoril. Njegove oči so se — bliskale divje.

Sinila mi je v glavo misel, katero sem hitro izvršil. Stopil sem k mizi, ugasnil petrolejko, potegnil Anko na tla, sam pa skočil vstran.

Uprav isti trenutek je počil strel in obenem kriknil ženski glas. To mi je dalo orjaško moč: ako je ranil Anko, potem stresem iz njega življenje.

In malone bi bil storil tako, kajti, ko sem skočil k njemu, zgrabil sem ga z rokama za vrat in ga vrgel na tla. Dasi je bilo temno, vendar sem spravil njegovo roko, ki je držala revolver, pod moja kolena.

Ankin glas me je privedel nekoliko k pameti ter rešil Gašparja. Da, priznati moram, bil sem namenjen umoriti ga.

— Ivan, ali si ranjen?

— Ne niti trohice, — sem kriknil. — Tamki poleg petrolejke so vžigalice. Prižgi luč, da si ogledava tega lopova. Ni se treba ničesar bati, njegova korajža je izčrpana.

In res je bilo tako.

Ko je zasvetila luč, sem videl, kako mirno je ležal Gašper in se močno bal, da sem šel predalet.

Vil sem mu v usta parkrat žganja, in naposled je odprl oči.

Bil je drugačen človek. Pokazal sem mu, da imam v roki njegovo revolver. Toda to je bilo ne potrebno; bil je dočela prestra-

šen. Ko je stopil na noge in se vsedel, sem ga začel pošteno oštevati.

Niti besede ni odgovoril. Ko sem končal svojo malo pridigo, je vstal in, ne rekši besede, šel iz kočice. In naj omenim tu, da ga nisva nikdar več videla.

Anka mi je pravila, da je Gašper, ko je umrla njena mati, neprestano zasledoval in nadlegoval. Zato je sklenila bežati k meni. Spoznati pa se ni dala radi tega, ker se je hotela do dobra prepričati o moji ljubezni.

Ko sva se vrnila na Angleško, sva bila — mož in žena. Med potoma sem pregledal dolžno pismo, bilo je pristno. Uradnik mi je bil izročil original.

Notar Zbašnik je bil bojazljiv lopov in je popolnoma priznal svojo krivico. Prav za prav bi ga bil moral dati zapreti, a imel je ženo in otroke, in poleg tega je bil že prileten mož, ter sem mu prizanesel.

Resnica je tudi glede premo-ga. Celu posestvo je podkopano in podrto, in tam, kjer popreje ni bilo videti delaveca, dela sedaj na stotine mož.

Kmalu se bodem moral preseliti, toda vedno se še obotavljam, ker ne morem zlahka zapustiti drage domače grude.

Sreča in zdravilje vlada v naši hiši. Mirno in zadovoljno življenje uživamo.

Katarina in njeni ljubimci.

(Nekaj spominov iz ruske zgodovine.)

Peter Veliki je bil divja individualnost, delaven in okrut barbar, ki pa je bil dostopen kulturi. Najhujše, kar je ustanovil, pa je bil mistični čarizem, ki je držal narod za goltanec prav do izbruh uspešne sedanje revolucije. Ta pa je odpravila sedaj tudi to bedasto mistično potvoro.

Zopet smemo preskočiti par čarjev ter se ustaviti pri Katarini II., in občudovati to strašno "zanirnivo" žensko. Ko se je Katarini posrečilo spraviti s pota svojega "soproga" Petra III., ter se polastiti prestola, je tudi ona mislila, da se mora pečati z vsakovrstnimi reformami, da mora podpirati umetnost in vedo ter sploh igrati zelo liberalno ulogo. Še bolj kot s tem pa se je pečala z vojnami, osvojitvami in "ljubeznijo". Že to tvori dokaz, da ni imela v mislih ljudski blagor, dasiravno si je dopisovala z odličnimi duhoviti dotičnega časa ter morala poznati žalostno usodo brezpravnih.

V upravi je dovršila Katarina despotično - caristično neomejenost. Liberalna nagnenja je imela le z ozirom na plemstvo. Važna pa je bila ona preosnova, katero je nameraval že Peter I. ter jo skušal izvesti tudi Peter III., namreč zaplenjenje cerkvenega premoženja, vsled česar so postali samostani iz lastnikov službeni vlade. Stavilo se jih je namreč pod upravo gospodarske komisije in vsled tega je mogla posneti sedaj smetano država mesto cerkve.

Glede zmanjnih dogodkov, ki so se završili za časa Katarine II., je omeniti vdeležbo carice pri delitvi kraljevine Poljske.

Zgodovine pravi o Katarini II. naslednje:

— Leta 1796 je umrla ta vladarica v starosti 67 let. Le malo je zgodovinskih oseb, ki bi zaslužile, da se jih postavi tako na samotni oder kot ravno to Katarina II. Zgodovinske pisce pa mečejo plašč pozabljivosti tudi preko samotnih dejanj te ženske. Dolžnost resnicoljuba pa je pojasniti narodno te stvar. Z eno besedo je treba reči, da je bil še malokateri prestol tako omadeževan z nečestostjo kot ravno ruski za časa Katarine II.

Kot razvito dekle šestnajstih let se je poročila Katarina s sedemnajstletnim nezrelim mladičem. Razumljivo je vsled tega, da se ji je moralo zdeti vse močtyo kot nekaka potvora. Polagoma je izgubila vsako pravno oporo ter padla vedno globlje. Konečno je postala njena strast naravnost bolesta. Vse to bi nas pa kaj malo brigalo, če bi se potem brezmejnih izgrediv vladarice ne vze- lo iz žepa naroda naravnost nezasišanih svet.

Glasom nekega avtentičnega vira, ki pa je postal sedaj vsled skrbi posameznih vlad popokno-ta nedostopen, je izražal Fran- cois Casal, koliko so stale cesarice njene ljubimke namre. V do- tičen viru se glasi:

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo za Greater New York in okolico

edino postavbo priznane slovenske družbe v Greater New Yorku, sboruje vsako četrto soboto svečer v mesecu v "BEETHOVEN HALL", 210 istočna 5. ulica blizu 8. Ave. v New Yorku in se prične točno ob 8. uri svečer.

ODBOR:

Predsednik: ALOJZIJ SKRABAR, 424 E. 9th St., New York City, N. Y.
Podpredsednik: ALFRED JUDEŽ, 63 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Tajnik: JOSIP POGAČNIK, 66 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Zapiskar: JOHN GERJOVIČ, 328 Bond St., Brooklyn, N. Y.
Blagajnik: ANTON KOSIRNIK, 340 E. 5th St., New York, N. Y.

NADZORNI ODBOR:

LUDWIG BENEDIK, 2302 Catalpa Ave., Brooklyn, N. Y.
VINKO ZEVIČ, 193 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y.
JOSIP ŠVAL, 216 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
DRUŠTVENI ZDRAVNIK:
Dr. HENRY U. ROBINSON, 301 E. 10th St., med Ave. A in B, New York, N. Y.

— Avtentična lista priznanih ljubimcev njenega veličanstva cesarice Katarine II. Rojena je bila dne 29. aprila 1729 ter se poročila v poletju 1745 s sedemnajstletnim ruskim cesarjevičem Petrom.

Kot žena carevica je trikrat prelomila zakonsko zvestobo, in sicer prvič s komornikom Soltikovem, drugič z grofom Stanislavom Potjomovskim, katerega je pozneje dvignila na poljski kraljevski prestol, in tretjič s komornikom grofom Stroganovom. Kot cesarica in za časa, ko je njen mož Peter III. še živel in po njegovi smrti z grofom Grigorijem Orlovom. Sednjo je bil najprvo stotnik pri artileriji, pozneje pa poveljnik neke armade in cesarski princ.

Tekom trajanja razmerja je dobil od svoje vladarice 17 milijonov rubljev. S tem je postal prvi plačani ljubimec cesarice.

Po smrti cesarja, kot prosta vdova, si je izvolila in plačala cesarica naslednje ljubimce:

Leta 1765 Visenski-ja, mladega gardnega častnika. V milosti je bil nekako dva meseca ter dobil za to 300,000 rubljev.

Leta 1772 nekega Vasiljičikova, podporočnika garde. Bil je v milosti 22 mesecev ter dobil za to 1,110,000 rubljev.

Leta 1774 je sledil Potemkin (Patjomkin). V prvih dveh letih je dobil nekako 9 milijonov rubljev. Da pa naveličanega priveže še nadalje nase, ga je obsipala cesarica z bogastvi, tako da je zapustil ob svoji smrti premoženje 50 milijonov rubljev, dasiravno je bil zelo

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.

JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

JOHN RUPNIK, Box 24, S. R. Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.

MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAVSTVENI ODBOR:

RUOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOCHVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne poliljavne, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Gospod profesor.

(Konec.)

VII.

Drugi dan leži profesor v po- stelji in se ne gane. Oči ima zapr- te, roke leže blede in upadle na odeji tik suhega života, prsi se visoko dvigajo, usta so odprta in iz njih prihaja težko in glasno dihanje.

Ženskam leti vse iz rok. Marica hoče postaviti kozarec vode na nočno omarico, pa se ji ob robu kozarec zadene, prekucne in — ubije. Gospa Ana leti po stano- vanju, sprejemno sobo hoče uredi- ti, stari prt potegne z mize in pozabi in preze dvojce krožnikov, ki sta ostala od večeraj na njem. Oba odletita na tla in se razdro- bita na drobne kosce.

Tudi kanarčka sta ušla. Nekdo je pozabil zapreti vrata, skozi odprto okno sta sfrčala in zdaj letata spodaj po vrtu z drevesa na drevo.

Zunaj je blato in dež in mrzla sapa, ki hoče odnesti dežnike in jih vije in puli iz rok. Služkinja Lenka se bori z njo, vleče dežnik nase, privzdiguje zadaj krilo in išče po mestu domačega zdrav- nika.

Na njegovem domu je izvede- la, da je šel v kavarno, v kavar- ni so ji sporočili, da je najbrž na izprehodu in šele zunaj se je do- mislila, da so se markerji iz nje norčevali. Kako bo na izprehodu, ko je vreme tako, kakor bi se bli- žal sodni dan!

Leti zopet na dom in zdaj ga srečno najde.

— Prosim, milostivi gospod, — hiti vsa zasopljena, — naš gospod so zboleli. Hitro, hitro!

Zdravnik je star in siv, od mi- ze, kjer sedi in nekaj piše, se o- brne proti vratom, odloži pero in natakne nanosnike.

— A, glej jo! — pravi. — Ka- teri gospod to? Ali Bezlajev ali Jeeljajev? Kaj misliš, da sem jaz kak Habakuk ali Salomon, da bom kar v mislih uganil tisto, kar bi morala ti povedati?

— Ščetinar, gospod profesor Ščetinar! — sope služkinja.

— A, — se začudi zdravnik in udari z belo pestjo rahlo ob mi- zo. — Poglej no! Prijatelj, so- lee Ščetinar! Kaj pa mu je?

— Leže, — pripoveduje dekla preplašeno. — Kar leže, pa težko diha!

— Leže, — kima z glavo dok- tor. — No vidiš, tako, tako! Le- pojdi in reci, da bom kmalu tam. Ko pridirja Lenka domov, sto- jita obe ženski ob postelji in kli- četa in rotita bolnika, naj bi ji- ma povedal, kako mu je.

Čez dolgo časa se res nekoliko strene in oglasi, a tako, da ga ne bi razen domačih gotovo nih- če razumel.

— Slabo, slabo, — šepne.

Čez dobro uro pride zdravnik.

Ženske pozdravijo, on odzdravi rezervirano in mirno, odloži klo- buk in palico, vzame sam od mi- ze stol, ga nese k bolnikovi po- stelji in sede. Najprej gleda v obraz, potem prime desnico in tiplje žilo. Zatem vzame iz žepa nekakšno črno podolgovato stvar, nastavi širši konec na bolnikove prsi, pristavi k drugemu lastno u- ho in posluša. Zopet spravi tisto stvar, vstane, stopi h glavi, prima za brado in jo trese:

— No, — pravi, — prišel sem te obiskat, prijatelj Ščetinar. — Jaz sem tvoj sošolec Luka Koc- mur, kaj me ne boš nič pogledal?

Počaka nekaj časa in doda glasneje:

— Kakor vidim, si nekaj bo- lan, Ščetinar! Kje pa kaj čutiš narobe?

Zdravnik trese brado močnej- še, dolgo čaka, stopi nato nazaj k ženskam in reče s tihim in z za- upljivim glasom:

— Mrtvoud ga je zadel, po vsi levi strani ga je!

Gospa Ana pogleda v strop in vzdahne, gospodična Marica pa plašno in naglo vpraša:

— Ali ni nobene pomoči?

— Ja, — stokne zdravnik. — Če ne pojde bolezen naprej, bomo že kaj pomagali. Ustavilo se bo potem in v takem slučaju že o- stane nekaj upanja. Če bo šlo pa naprej, se nam pa prav slaba o- beta. Potemtakem se ne bo usta- vil, pa utegne naenkrat nastopi- ti katastrofa.

Ženske stoje kakor okamenele, a zdravnik prosi za črnilo.

— Bomo nekaj zapisali in po- slali v apoteko, — govori spo- toma, ko stopa k mizi in seda zanj.

Okoli enajste ure dopoldne pri- dejo Gustinčičevi: gospodar sam, oha sina in teta Agata.

Urednik je v obraz še bolj rdeč kakor je ponavadi, govori sunko- ma in sili pri vходу nervozno na- prej.

Vladimir je miren in dostojen, Dragotin čudno v ognju, kakor bi bil prišel na vojsko, teta Agata objokana in oblečena v črno. Ko vidi jokati gospo Ano in go- spodinjo Marico, se še sama prav bridko razjoka.

V bolnikovo sobo so vstopili vsi skupaj tiho in po prstih. Pri- vi je stopil k postelji Gustinčič sam, prijel bolnika za roko in ga ogovoril:

— Poglej me, Julče, prišel sem te obiskat in prosit za zamero. Vprašam te, ali so tiste vejice vredne toliko, da bi se midva, — dve stari prijateljski korenini, — sporekla in sprla! Turška moti- ka, še bova prijatelja, kakor sva bila do danes!

Urednik se smehlja in čaka od- govora.

Njegov obraz je tem ronejši.

Zastonj poskušnja čaja

Pišite se danes po poskušajo Father Mollingerjeva rastlinskega čaja, senza- cijalna zdravniška iznajdba, hvaljena od bolnih ljudi po celi Ameriki, katerim je bilo zdravje povrnjeno.

Za zaprtje, revmatizem, nečisto kri, glavobol, kašelj in prehlad, za slabotne upadle ljudi, za trpeče na neprebavi, za nered v želodcu, ledicah, jetrah in me- hurju, ni bolj primernega zdravila kot iz 15 raznih rastlin sestavljen Father Mollingerjev SLOVITI ČAJ.

Poslijte svoj naslov na dopisnico na PREJELI BOSTE BREZPLAČNI ZA- VITEK, DA POSKUSITE PREDNO KUPITE. Mi bomo poslali brezplačno OPIS FATHER MOLLINGERJEVE GA ŽIVLJENJA, KATEREGA MORA IMETI VSAKA HIŠA. NASLOV:

Mollinger Medicine Co.

21 Mollinger Bldg.

East Park Way (N. S.)

Pittsburgh, Pa.

Eden izmed njih se glasi:

Mladi fantje vino pili,

da gorkeje bi ljubili;

stareci v grlo ga točili,

da na smrt bi pozabili.

Okno dalje od mize je odprto.

Zunaj enakomerno dežuje, iz pre- luknjane žleba teče curek dežev- nice, pada na pesek v vrtu in pra- skeče.

Marica sedi nasproti oknu, —

gleda v dež in reče Dragotinu —

brez misli in zveze:

— Naša kanarčka sta ušla!

— Javite policiji, javite takoj!

Če hočete, javim jaz! — odgovo- ri Dragotin resno in važno.

VIII.

Tisto noč je ostal zdravnik pri bolniku. Ni bilo nikakšne iz- premembe. Profesor je ležal vz- nak, držal usta vedno enako od- prta, bil miren in sopol in hropl, kakor bi kdo žagal trkasto desko.

— Ali naj dam zdravil? — je vprašala Ana nekako okoli pol- noči.

— Zdaj ni več treba! — je od- govoril zdravnik in ženske so se nad njegovimi besedami razjo- kale.

Vladimir je rekel Marici:

— Ne žalosti se preveč. To je namreč nas vseh usoda. Tako bo- ti ležala nekoč na smrtni poste- lji, tako jaz!

Marica je gledala predse, ka- kor bi videla pokrajino, ki bi je ne mogla pojmovati. Kakor bi ne vedala, ali je tisto drevje, kar se izteza v zrak, ali so tisto rože, kar pisano cveti po poljanah. In prikimala je mehanično.

Dragotin je stopil k očetu in rekel:

— Oče! Na Dunaju so zdrav- niki, ki prerežejo umorajočemu prsi, operirajo v zadnjem hipu srce in tako rešijo marsikatero življenje. Petindvajset procentov takih operacij ostane!

— Tepec! — ga je osvrknil Gu- stinčič z besedo in pogledom. — Pamet bi ti bilo treba operirati!

Okoli ene ure je stopil zdrav- nik iz bolnikove sobe na prag in pomagal zbranim, naj stopijo za njim.

Tiho, po prstih so ga vsi ubo- gali, eni pobledeli, eni zardeli in se bolj splazili, kakor prišli k bolnikovi postelji.

Profesor je dihal tiše, včasih prestal in za dolgo prenehal. — Nenadoma se je njegovo suho te- lo dvignilo v valoviti erti, kakor bi ležla po njem kača. Zaprl je usta in škrtnil z zobmi. Vse ob- razne poteze so se pobesile, tre- palnice so se za polovico dvigni- le in sama kalna in umazana be- lina je gledala izza njih.

Zopet je odprl usta in pričel čudno šepetati:

Narod, tebe prav ljubiti, moji cilji so vse dni!

Moja sreča, tvoja sreča: druge sreče zame ni!

Po teh besedah je vedno počas- neje dihal, popolnoma prenehal, zopet vzdihnil in zopet nehal.

Po obrazu se je razlila voščena barva in na čelu so se prikazale drobne potne kapljice.

Zdravnik, ki je držal bolniko- vo desnico, je rekel:

— Zdaj je konec! Smrt je na- stopila!

Poiskal je klobuk in palico in odšel.

Ženske so zajokale in zakriča- le. Gospa Ana je vpila:

— Kje si zdaj moj ljubi, ti — moj najljubši, ti moj najsvetej- ši? Kaj naj počnem reva sama — brez tebe? Kdo mi bo dajal sve- te, kdo me bo vodil po cesti živ- ljenja?

Marica je tekla v kuhinjo, na- plenila se tam na mizo in rahlo

in enakomerno ihtela. Bilo ji je, kakor bi se v duši odtrgalo nekaj od nje, in — to jo je peklo in bo- lelo.

Vladimir je prišel tiho za njen hrbet, položil desnico okoli njene- ga hrbta proti pasu in jo stisnil k sebi.

— Ali ti je hudo? — jo je v- pršal mehko in sočutno.

Ona je-takoj vstala, oklenila se ga in ihtela dalje na njegovih pr- stih.

— Za naju je še toliko solnce! — jo je tolažil in gladil po meh- kih laseh.

Teta Agata je iskala za omaro profesorjevo rokavico in spraše- vala Dragotina:

— Kam si jo vrgel? Za spome- ni jo bom imela!

Služkinja Lenka je zaprla mr- ličeve oči in izpovežala brado. Ko je odšla, je ostal urednik sam pri mrtevem.

Stopil je k njemu, prijel ga za voščeno desnico in govoril:

— Vidiš, pobratim moj, prosim te lepo, oprost mi! Ni bilo lepo, da sem te tik pred smrtjo žali- norce sem bil. Pozabljeno — naj bo med nama, pozabljeno...

Tudi njemu je hudo. Grlo se mu stisne in glas ne more več sko- zi. Čudno posmrkava, mrličevo de- snico trese, obrne se stran in odi- de ven na hodnik.

Tam stopi k oknu in gleda v — noč...

Zjasnilo se je.

Zvezde svetijo nad mestom in med njimi plava lunin srp. Zrak, ki hiti skozi okno, je svež in skoro mrzel.

Uredniku pride na misel, da le- ta morda še tod okoli prijateljeva duša —

Pogleda nazaj v temo za seboj in zopet ven po brezkrainem noč- nem ozračju.

Nekje poje petelin, sicer je še vse tiho.

Kuba bo odpravila smrtno kazen.

Havana, 26. junija. — Senat je 17. proti enemu glasu sprejel re- solucijo, da se odpravi smrtna kazn. Sklep so takoj poslali vla- di, od katere pričakujejo, da ga bo odpravila. Ta sklep je bil spre- jet z ozirom na to, da je mnogo častnikov, ki so se vdeležili zad- nje kubanske vstaje, v ječi in pri- čakujejo sodnijske obravnave.

S. R. KIRBY, FRANK GOUZE, predsednik, blagajnik.

MINERS STATE BANK,

Chisholm, Minn.,

se vam vljudno priporoča za vse bančne posle, kakor čekovni pro- met, hranilne vloge in zavarova- nino.

Nasha banka je pod strogim dr- žavnim nadzorstvom in vse vaše vloge so pri nas absolutno varne. Plačujemo po 3% od hranilnih vlog. (19—6 v 2 d)

POZOR, ROJAKI!

Rad bi izvedel za tega tička, ki se imenuje Anton Levstik, podo- mače Juresov iz Travnika pri Lo- škem potoku. Pri meni je na hra- ni in stanu ter je nezumno kam pobegnil in mi odnesel \$35, ob- enem pa tudi rojaku Joe Lavriču \$22. Rojaki širom Amerike, va- rujte se tega tička, da se katerega ne bo na ta način prevaral.

John Prosen, Prosen Camp, Big Bay, Mich.

VABILO

na

VELIKO PLESNO VESELICO,

katero priredi

MIKE BULIČ

v svojih prostorih v Thomasu,

W. Va.,

v soboto dne 30. junija.

Pričetek plesa in zabave točno ob

6. uri zvečer.

Vstopnina prosta.

Tem potom vljudno vabim vse Slovence in Slovenke ter Hrvat- e iz Thomas, Coketon, Davis, Ben- buch, Pierce, Kempton in Henry, da se te proste zabave vdeležite.

Za postrežbo bo dobro preskrb- ljeno.

Za obilni poset se priporoča (25-27—6) Mike Bulič.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKEI DNEVNIK V ZDR. DRAVAH.

Čistoča je pol življenja.

Ta stari pravični pregovor se upošteva največ pri čistih neponareje- nih pljčah, katere morete dobiti po najnižjih cenah le pri stari krajan- ski tvrdki: MORRIS FORST COMPANY.

Cene sekaterih pijav:	zeleno	do	do
Belo ali rdečo šitno tkanje.....	\$2.00	\$2.50	\$4.00
Brinjevec, gin.....	3.00	3.50	4.00
Čisti fini špiriti.....	2.00	2.50	4.00
Pini rum.....	2.50	3.00	4.00
Kumovec, kimal.....	2.50	3.00	4.00
Slivovka.....	2.50	3.00	4.00
Tropijevce.....	2.50	3.00	4.00
Port vino.....	2.50	3.00	4.00
Fino belo ali rdeče vino od.....	1.00	do	3.00

Pri naročilu od \$5.00 ali več plačamo ekspres. Na vahod do New Yorka in zapad do Chicaga. Naročila odpeljemo še tisti dan, ko jih do- bemo. Pišite takoj po cenik na naslov:

Morris Forst Company,

JOŽEF HOROWITZ, predsednik

700 Smithfield St.,

Pittsburgh, Pa.

Importirane Franz Lubasove harmonike

so razprodane. Imel bom zalogo zopet po končani vojni, ter se sa posneje rojakom priporočam.

Kupujem, prodajam in poprav- ljam stare rabljene harmonike po dogovoru; izdelujem nove KOV- ŌKE po \$6.00 ter nove mehove od \$6.00 do \$10.00. Delo trpežno in zanesljivo.

Alois Skulj,

323 Epsilon Place,

Brooklyn, N. Y.

VPOŠTEVAJTE.

Ako želite izvedeti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev, znanc- ev, itd.

Ako želite prodati posestvo, hišo, trgovino itd.

Ako želite objaviti krst, ženitev, žalostinko itd.

Ako želite dobiti delavce ali delo za sebe.

Ako želite objaviti društvene naznanila

RABITE VSELEJ

"GLAS NARODA"

"Glas Naroda" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem me- stu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasici v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"Glas Naroda" je najpriljubljenejši in najbolj razširjeni slovan- ski list na svetu.

"Glas Naroda" je razposlan na leto v štiri in pol milijone (4,500.- 000) istih in je torej najboljšje sredstvo za oglaševanje.

Cene oglasom so sledeče:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane — \$1.00

Enkratna objava prodaje posestva, hiše, leta itd. — \$1.00

Enkratno iskanje delavcev stane — \$1.00

Enkratno iskanje dela stane — \$0.30

Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj enakega stane — \$1.00

Enkratno društveno naznanilo stane — \$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglaših.

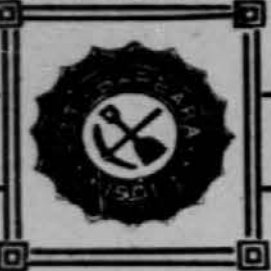
Naročilom je potrebno poslati vsaj tudi denar. Naslovite na:

"GLAS NARODA"

SLOVENSKO

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Absay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVIČ, box 647, Forest City, Pa.
Pomoćni tajnik: AVUGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomoćni blagajnik: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2, box 114, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nads. odbora: JOSIP PETERNEL, box 96, Wilcox, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 13th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VEHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, odzroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikakor drugega. Denar naj se plačuje edino potom poštnih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.
V slučaju, da opaziš društveni tajnik pri poročilih glavnega tajnika kakve pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glav. tajnika, da se samore napako popravi.

IZ URADA NADZORNEGA ODBORA.

Kot glavnega uradnika S. P. D. sv. Barbare, me veže dolžnost, naznaniti vsem članom in članicam naše organizacije, da se vrši revizija oziroma zborovanje glavnih uradnikov dne 16. julija. — Vseled tega prosim postajne uradnike in posamezne članice, ako imajo kakšno prošnjo ali pritožbo, da jo pošljejo najkasneje do 15. julija v glavni urad.

Ker vidim, da članstvo misli, da glavni uradniki ne delujejo za združenje v smislu sklepov zadnje konvencije, moram pojasniti, da se članstvo zelo moti. Res, nič ne debatiramo v društvenem Glasniku, ker mislim, da je bilo debatiranja že dovolj. Z nepotrebnimi debatami se članstvo samo slepi. Boljše je manj debatirati in storiti korak, ki nas bo dovedel do združenja. Takoj po seji glavnega odbora bo priobčen zapisnik, iz katerega bo razvidno, koliko se je že storilo v tej smeri.

Ako ima kak član ali članica kak dober nasvet, naj ga pošlje do omenjenega dne v glavni urad. — S tem nam bo delo veliko olajšano.

Srečen pozdrav vsem članom in članicam!

Jernej Hafner, prvi nadzornik.

GERSTAECKER:

Roparji na Mississippi

ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil J. T.

13

(Nadalevanje):

— Moramo, moramo. — Kaj se hoče? — Vi mislite, da je to prijetna služba, pa je presneto težavna.

— Prijetnejša je že kot pa moja.

— Nikar se ne pripravljaj. — Povejte mi rajše, kaj bo s parnikom? — Ali bomo morali vsi prispevati izanj?

— Saj sem že pravil. — Tako dobra misel ni še nikoli padla Kellyju v glavo.

— Imenitno bo, imenitno — je pritrdjeval Sanders. — Pa tudi topove bomo imeli, kaj ne?

— Seveda. — Ka bi brez orožja!

— No, potem nam na uide nobena jadrnica in noben plav.

— Natančno se bomo dogovorili pojutrišnjem pri seji. — Čez en teden imamo že lahko parnik.

— Kapitan ima gotovo veliko denarja. — Posebno zadnje tedne je veliko zaslužil.

— Zdi se mi, d abomo imeli v soboto račun. — Pravil je, da je poslal veliko denarja v Mehiko, kjer bo kupil za nas nekaj zemlje, da bomo lahko pošteno živeli.

— Ali ga je družba pooblastila?

— Ne vrjamem. — Zdi se mi, da ne. — Zakaj pač? — Kar on smatra za dobro in pravo, mora biti dobro in prav. — Kapitan je dober in previden človek. — Zdi se mi, da je začel nekaj slutiti. — In tudi meni se zdi, da nas bodo enkrat dobili v kremplje ter nas zadržali kot mačke.

— Zastran mene. — Jaz se jim bom že izvil. — Jaz bom šel svojo pot.

— Da, ravno prav. — Dobro, da ste me spomnili. — Kaj boste pa pravzaprav delali v Heleni?

— Kaj bom delal? — Neumno vprašanje. — Najrajše bi bil še par dni na otoku, da bi se vsaj malo odpočil. — Zlodja, štirinajst dni dolga pot, pa samo par uric počitka.

— Vendar, kaj boste delali v Heleni?

— Neko lepo mlado deklico bom izvil iz hiše.

— Ne vrjamem, da bi Kelly....

— V hiši nekega Daytona.

— Da je Mr. Dayton njen sorodnik? — se je začudil Blackfoot in pridržal konja.

— Seveda mora biti. — Že vsaj jaz imam pismo zanj. — Ona je čisto priprosto, ničesar hudega slučeče dekle. — In ona me tudi pozna.

— Seveda ne pod imenom Sander.

— Bog ve, kaj namerava Kelly?

— To me ne briga veliko. — Če stvar srečno izvedem, dobim tisoč dolarjev iz njegove privatne blagajne.

— Malo pred Heleno sta se tovariša ločila.

19.

STARI ZNANCI.

Mrs. Dayton se je pripravljala na odhod. — Gospod Dayton se je vrnil pozno zjutraj precej utrujen domov.

Adela je nenadoma pogledala skozi okno in vzkliznila:

— Mr. Hawes! — Kdo bi si mislil! — Ne, ne, kaj takega pa nisem mislila!

— Kdo pa je ta Mr. Hawes? — je vprašal Dayton smeje. — Mor-da je pa prišel tebe obiskat. — Njegova žena je bila moja najboljša prijateljica. — Marija Morris. — Hči bogatega Morrisa.

— No, saj že prihaja. — Bo že sam pojasnil nganko — je rekel Dayton.

In res je skoraj v istem hipu potrkalo na vrata.

V sobo je stopil naš znanec Sander, ki si je pa seveda nadel drugo ime. — Imenoval se je Hawes.

— Gospodična Adela! — je vzkliznil ter pomnil mladenki roko. — Vesel sem in srečen, da vas doblim zdravo in veselo. — To sta pa gospod in gospa Dayton, kaj ne?

Priklonila sta se, in Mr. Dayton je rekel:

— Naša mala prijateljica vas je že prej opazila. — Ona vas že pozna, kaj ne?

— Tukaj imam pismo, gospod Dayton, od državnega pravdnika iz Sinkville. — To pismo mi je omogočilo, da sem mogel priti v vašo hišo.

— A: od gospoda Porella. — Že dolgo časa se nisva videla.

— Vedno se vas z ljubeznijo spominja. — Pred par meseci je postal državni pravdnik in zdaj se mu prav dobro godi.

— Kako pa gospa Hawes? — Kaj dela Marija in kje je? — je vprašala Adela. — Dandaj mi niste še ničesar povedali, niti o nji niti o njenih stariših. — Saj so v Luisiani, kaj ne?

— Potemtakem bi jaz ne mogel biti še tukaj — je rekel Sander. — Ne, ne, plantaze nismo kupili, ker smo dobili zelo slaba poročila o onem kraju. — Pač smo si pa nabavili farmo pri Sinkville.

— In Marija je zdaj pri Sinkville? — je vzkliznila Adela veselo. — Oh, kako krasno! — To mesto je oddaljeno komaj šest milj od Helene. — Upam, da jo bom lahko že tekom par dni obiskala.

— Saj sem prišel samo zastranega sem. — Le pripravite se na daljši obisk, kajti Marija vas ne bo tako hitro pustila od sebe. — Najbolje je, če se takoj odpravimo.

(Dalje prihodnjič).

Dva Nemca pobegla.

San Antonio, Tex., 25. junija.

— Mehški vojaški uradniki v Nuevo Laredo so izročili dva Nemca, ki sta pobegnili iz vojaškega jejniškega tabora v Laredo. Pripeljali so ju sredi mednarodnega mostu in so ju izročili ameriškim uradnikom.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Cenjenim sorodnikom, prijateljem in znanecem širom Amerike užnim sreem naznanjam žalostno vest, da nam je dne 13. junija nemila smrt pobrala iz naše sredine našega preljubljenega soproga oz. očeta

ALOJZIJA KRAJŠEK.

Pokojni je bil star 25 let in dasi ni bil pri najboljšem zdravju, je vendar vedno opravljal svoje vsakdanje delo in le redokdaj se je pred kim pritoževal o tem. Toda smrt je nastopila tako nenadoma, da nas je vse skrajno presenetila. Nekaj pred poldnem je potožil, da se ne počuti baš dobro. Poklicani zdravnik je odredil, da se ga takoj prepelje v bolnišnico, kamor je že na poti, naslonivši se na svojega svaka, umrl.

Ranjki Lojze je bil doma iz Moravske vasi, fara Sv. Križ pri Litiji, kjer zapuška očeta in mater, dva brata in eno sestro; tukaj pa žena, dva otroka Franka in Tonea ter dve sestri Marijo in Antoinjo.

Iskreno zahvalo izrekam na temu mestu društvu sv. Barbare št. 26, ki mu je oskrbelo tako časten pogreb. Ravno tako tudi srčna hvala vsem znanecem in prijateljem, posebno pa sorodnikom, ki so me obiskali v tem času žalosti ter mi bili v vsestransko tolažbo in pomoč. Največjo zahvalo pa izrekam svakoma Urbanu Prazniku in Ignaciju Jerele, ki sta takorekoč prevzela vse delo v svojo oskrbo, mi stala vse čas ob strani ter mi s tem prihranila veliko truda in skrbi ob tej že itak bridki uri.

Ranjkega smo pokopali dne 16. junija na pokopališču sv. Pavla v Nottinghamu, O. Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

Žalujoci ostali:

Marija Krajšek, soproga.

Tony in Matiček, sina.

Collinwood, O., 22. junija '17.

(26-27-6)

NAZNANILO.

Rojakom v Forest City, Pa., in istočni Pennsylvaniji naznanjamo, da jih bo obiskal naš rojak

Mr. OTTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom priporočamo, da mu gredo na roke.

Upravištvu Glasa Naroda.

NA PRODAJ

hiša in čevljarska delavnica.

V hiši je tudi mesarska priprava in prostor, pripraven za mesarsko obrt. Poleg hiše stoji nekaj vrta. Proda se z vsem pohištvo in čevljarškim orodjem, šivalni stroj in stroj za prešati podtemplace, ali pa prezna. Cena vsemu je \$1800. V vasi je 800 prebivalecvin ni nobenega čevljarskega kakor tudi ne sedlarja v kraju devet milj naokrog in tudi en sam mesar je na sredi vasi, kjer hiša stoji. Za podrobnosti se obrnite na:

Anton Zdravje,

(26-27-6)

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Cenjenim sorodnikom, prijateljem in znanecem širom Amerike užnim sreem naznanjam žalostno vest, da nam je dne 13. junija nemila smrt pobrala iz naše sredine našega preljubljenega soproga oz. očeta

ALOJZIJA KRAJŠEK.

Pokojni je bil star 25 let in dasi ni bil pri najboljšem zdravju, je vendar vedno opravljal svoje vsakdanje delo in le redokdaj se je pred kim pritoževal o tem. Toda smrt je nastopila tako nenadoma, da nas je vse skrajno presenetila. Nekaj pred poldnem je potožil, da se ne počuti baš dobro. Poklicani zdravnik je odredil, da se ga takoj prepelje v bolnišnico, kamor je že na poti, naslonivši se na svojega svaka, umrl.

Ranjki Lojze je bil doma iz Moravske vasi, fara Sv. Križ pri Litiji, kjer zapuška očeta in mater, dva brata in eno sestro; tukaj pa žena, dva otroka Franka in Tonea ter dve sestri Marijo in Antoinjo.

Iskreno zahvalo izrekam na temu mestu društvu sv. Barbare št. 26, ki mu je oskrbelo tako časten pogreb. Ravno tako tudi srčna hvala vsem znanecem in prijateljem, posebno pa sorodnikom, ki so me obiskali v tem času žalosti ter mi bili v vsestransko tolažbo in pomoč. Največjo zahvalo pa izrekam svakoma Urbanu Prazniku in Ignaciju Jerele, ki sta takorekoč prevzela vse delo v svojo oskrbo, mi stala vse čas ob strani ter mi s tem prihranila veliko truda in skrbi ob tej že itak bridki uri.

Ranjkega smo pokopali dne 16. junija na pokopališču sv. Pavla v Nottinghamu, O. Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

Žalujoci ostali:

Marija Krajšek, soproga.

Tony in Matiček, sina.

Collinwood, O., 22. junija '17.

(26-27-6)

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v državi Minnesoti, naznanjamo, da jih bo kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Flečko,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval države, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. — Upati je, da mu bodo ali rojaki v vseh okoliš na roko, posebno že, kar ima

zahvaljano levo roko.

†

VABILO

na

SLAVNOST BLAGOSLOVLJE-

NJA ZASTAVE,

katero priredi

dr. sv. Jeronima št. 153 KSKJ

v Canonsburgu, Pa.,

v sredo dne 4. julija t. l.

na praznik proglašanja neodvisnosti.

Pričetek točno ob 9. uri popoldne.

Vspored:

1. Ob 10. uri odhod z godbo na čelu iz dvorane na postajo;

tam se bo sprejelo vsa cenj. društva, ik se pripeljejo v vlakom iz obeh strani, namreč iz Pittsburgha, Pa., in Washingtona, Pa.

2. Ob 11. uri bo s postaje sprevod v cerkev sv. Patrika, nato pa na blagoslovljenje društvene zastave.

3. Kratki sprevod korakanja z godbo na čelu po naselbini Alexander Place in potem se vrnemo v dvorano.

4. Pozdrav navzočim, nato razvije zastave in nastop raznih govornikov.

5. Eno uro odmora.

6. Ples in prosta zabava do polnoči.

Tem potom najljubše vabilo vso sosednja društva, kakor tudi vse ostale rojake in rojakinje, da se čim največ mogoče vdeležijo naše slavnosti.

Za vsestransko postrežbo bode skrbel veselilni odbor.

Na veselo svidenje 4. julija!

(25-27-6) John Pelhan.

VABILO

na

SLAVNOST BLAGOSLOVLJE-

NJA ZASTAVE,

katero priredi

dr. sv. Jeronima št. 153 KSKJ

v Canonsburgu, Pa.,

v sredo dne 4. julija t. l.

na praznik proglašanja neodvisnosti.

Pričetek točno ob 9. uri popoldne.

Vspored:

1. Ob 10. uri odhod z godbo na čelu iz dvorane na postajo;

tam se bo sprejelo vsa cenj. društva, ik se pripeljejo v vlakom iz obeh strani, namreč iz Pittsburgha, Pa., in Washingtona, Pa.

2. Ob 11. uri bo s postaje sprevod v cerkev sv. Patrika, nato pa na blagoslovljenje društvene zastave.

3. Kratki sprevod korakanja z godbo na čelu po naselbini Alexander Place in potem se vrnemo v dvorano.

4. Pozdrav navzočim, nato razvije zastave in nastop raznih govornikov.

5. Eno uro odmora.

6. Ples in prosta zabava do polnoči.

Tem potom najljubše vabilo vso sosednja društva, kakor tudi vse ostale rojake in rojakinje, da se čim največ mogoče vdeležijo naše slavnosti.

Za vsestransko postrežbo bode skrbel veselilni odbor.

Na veselo svidenje 4. julija!

(25-27-6) John Pelhan.

NA PRODAJ

40 akrov farma v slovenski in hrvaški naselbini v Sanborn, Wis.

Poslopje, živina, stroji ter vse posejano in tako urejeno, da ni potrebno niti zlic kupiti. Jaz imam dve farmi, zato prodam eno. Za podrobnosti pišite na:

Joseph Doljan,

(26-27-6) Sanborn, Wis.

Kje sta moj brat FRANK ŠAJN in sestra FRANČISKA ŠAJN. omožena VALENČIČ? Bret je bil pred letom v Somerset, Colo. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za naslov katerega izmed gor omenjenih, naj mi blagovoli naznaniti, ali naj se pa sama oglasita svoji sestri: Mrs. Aloisia Vatovec, 306 Jefferson St., Brooklyn, N. Y. (26-28-6)

IŠČE SE MOŽE

za delati v usnjarni. Dobra plača, stalno delo.

C. Moensch Sons Company,

(13-4 v d) Gowanda, N. Y.

HARMONIKE

bodisi kakršnekol vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a čelo trpežno in zanesljivo. V popravu zanesljivo vsako pošto, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravu vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor koli do zahteva, brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,

1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

POZOR ROJAKI

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†

†